

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI. Rugpjūčio-August, 10 d., 1919 m. No. 8 (65)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly\$2.00
6 Months 1.00
In Foreign Countries Yearly 2.50
Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"VYTIS"
Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams\$2.00
Pusmečiui 1.00
Pavienis Numeris10
Į Užrubežį Metams 2.50

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

L. Vyčių Seimui.

Rugpjūčio 12, 13 ir 14 dienomis Pittsburghe bus Lietuvos Vyčių organizacijos 7-sis Seimas. Susivažiavę kuopų ingaliočiai nagrinės, kas nuveikta, tarsis, ką toliau reikia veikti.

Šiometiniam Seimui daug svarbių dalykų reikia išrišti. Jų tarpe šie:

1. *Spaustuvė.* Vyčių organizacija auga nariais ir darbais. Didžiausias joje trūkumas—tai neturėjimas spaustuvės. Šis reikalas ypač šiais metais buvo plačiai apkalbamas ir aiškinamas spaudoje, o kai-kur gyvu žodžiu ir nėra abejonės, kad šiometinis Seimas galutinai jį išriš.

2. *Ryšiai su Lietuvos jaunuomene.* Lietuvoje dabar yra trys jaunimo organizacijos: atseitinių—vidurinių ir augštųjų mokyklų moksleivijos; pavasarininkų—aplamai plačios jaunuomenės—sodžių ir miestų; Vyčių—aplamai plačios jaunuomenės. Šitos trys organizacijos yra sumanę suėiti vienon federacijon, kad sujungtu frontu pasekmingiau darbuoties organizacijų ir Tėvynės labai. Visos šitos organizacijos yra tvirtos moraliu žvilgsniu, bet silpnos medžiaginiai. Proto pajėgu lig valiu, tik materijalis nuvargimas sunkina jaunu organizacijų pečius. Užtad ios šaukiasi į mus ir tie-

sia ranką laukdamas pagelbos. Šaukia-
si ateitininkai, kad gavę paramos galē-
tų siekti mokslo ir paskui naudingai
dirbti Tėvynei, šaukiaši pavasarinin-
kai ir Vyčiai—reikalingi literatūros ir
kitų savo tikslų siekimui dalykų. Lietu-
va nuvarginta, biednutė, nuvargus ir
jos jaunuomenė.

Nėra abejonės, kad Amerikos Vy-
čiai noriai sueis į santikius ir ryšius su
paminėtomis Lietuvos jaunimo organi-
zacijomis. Jų ir mūsų tikslai, idealai
vienodi—laisva, šviesi krikščoniška
Lietuva. Dievas ir Tėvynė—jų ir mūsų
obalsis.

Ateitininkams, kaip mokslėi-
viam mes privalėsime teikti materija-
lės paramos, aukodami jų reikalams su-
lyg mūsų išgalių. Su pavasarininkais ir
Vyčiais, ypač su pastaraisiais, laikui
bėgant turėsime sudaryti santikius, su-
jungti veikimą. Gal kada nors prieksi-
me prie bendro Centro ir veikimo. Iš-
pradžią-gi privalėsime jiems teikti rei-
kalingą pagalbą.

*3. Vyčių ir Lietuvos Sargų susi-
jungimas.* Pasirodo, kad Lietuvos Sar-
gų kuopas organizuoja Vyčiai ir iš Vy-
čių. Vyčiuose, ypač pastaraisiais lai-
kais, atsiranda palanki dvasia ir valia
gimnastikai ir kariniam muštrui. Lie-
tuva dar yra priešų užpuldinėjama. A-
merikos jaunimas vis turės ruoštis ir
progai pasitaikius važiuoti Lietuvon
sustiprinti Lietuvos rubežių gynėjų
frontą, priduoti drąsos ir padėti Lietu-
vai pakilti iš griuvėsių ir pelenų.

Jei Lietuvos Sargai kyla iš Vyčių
ir Vyčių jėgomis, tai reikalingas jų ar-
tesnis susijungimas. Šių metų Seimas
šį klausimą turės išrišti.

Šių metų Seimas turės padaryti
tiesioginį spaudimą į Suv. Valstijų Val-
džią arba per mūsų ingaliotinius reika-
le leidimo važiuoti Lietuvon, kad padė-
ti jos žmonėms apsiginti nuo priešų ir
sutvarkyti laisvą ir neprigulmingą gy-
venimą.

Pereitų metu Seimas, nutaręs duo-
ti premijas už geriausiai parašytus raš-

tus tēmoje "Kodel likau Vytis", padarė
labai praktišką dalyką. Daug asmenų
pamėgino išreikšti savo mintis ir tokiu
budu susikrovė gan gražus šaltinis min-
čių. 7-sis Seimas šį sumanymą turės
pratęsti, jį praplėčiant ir pridudant
daugiau svarbos. Visi jaučiame stoką
jaunimo amžiui tinkamos literatūros.
Skundžiamės, kad jos neturime. O turi-
mę jėgų, kurios galėtų jos pagaminti,
tik reikia surasti joms akstino. Seimas
tokį akstiną sudarys, paskelbdamas
premijas už parinktas tēmas. Labai
naudingos tēmos yra šios: 1) apie fizi-
kinį lavinimąsi arba gimnastiką ir jos
svarbą; 2) apie dailę ir jos kultūrinę
vertę. Vėliau konkurso budu būtų gali-
ma geriausius raštus atspauzdinti ats-
kiruose leidiniuose.

Organizacijoms Seimai nepigiai
atsieina. Šių metų Seimas turės aps-
varstyti, ar verta kas metai seimus lai-
kyti. Bene užtektų kas du metu, o ei-
namųjų reikalų rūpinimą pavesti Cent-
ro Valdybai, išrinktai dviem matam,
kuri svarbesniuose reikaluose bei klau-
simuose pasiremtų įvestu referandu-
mu.

Bus ir daugiau reikalų, kuriuos
turės Seimas apsvarstyti. Seimas arti-
nasi. Visos organizacijos akys žiuri jo
pusėn ir laukia jo pasekmių. Jei jis ge-
rai pavyks, bus smagu ir miela toliau
dirbti; nepavyks—nuvėsins širdis ir e-
nergiją.

Esame tikri, kad 7-sis Seimas bus
vienas rimčiausių ir pasekmingiausių.
Praėjusių metų seimų laikais jaunimo
dvasią slopino karės dvasia. Nenuma-
nyta tasyk, ar už tas aukaš ir pasišven-
timą susilauks kiek gero ir mūsų am-
žiais skriausta ir persekiojama tauta.
Šiandien jai naujo gyvenimo aušra jau
teka. Amžinieji priešai vis dar deda pas-
tangas pavergti mūsų Tėvyne, kasa jai
prapulties duobe. Bet ginklu rankoje,
drąsa ir isitikėjimu širdyje Lietuva at-
sibloškia priešus tuo pačiu tarpu statv-
dama valstvbės ruma vis ant tvirtesnių
pamatu. Kila lietuviu valstvbė—isiku-
nija ju ilgu amžiu troškimai ir viltys.

Tad ypatingame momente įvyksta Vyčių 7-sis Seimas. Pakilusiu upu, karštomis širdimis ir dvasia organizuoto jaunimo atstovai turės pasakyti savo žodį Lietuvai. Mes išsiilgę jos miškų šlamėsio, jos pievų ir laukų kvapo, jos darbų grožės ir įvairumo; jos tyliųjų naktų, dangaus užberto žvaigždėmis ir tos gamtos grožės, kuri kelia ir gaivina dvasią; mes ligšiol slankioję svetur už-

mesti norime jai dirbti, joje dirbti, nešti šapelius jos rumo vidun ir drauge džiaugties jos garbe ir gerove.

Sveikiname Seimą, jo delegatus ir linkime geriausios kloties naudingais sumanymais ir darbais pasitarnauti organizacijai, visuomenei, tautai ir Tėvynei.

REDAKCIJA.

Lietuvos moksleivijos balsas į Amerikos visuomenę.

Gal sunkiausia dalis šios pasaulinės karės metu teko pakelti Lietuvos moksleivijai. Jau pirma svetimtaučių vijama ir stumdoma kentė ji dvasinį skurdą. Užėjus karei dauguma josios beveik varu tapo išdanginta Rusijon. Ten pushadžiu, paskutines jėgas dėdami moksleiviai tęsė mokslą, rengėsi į ateities darbininkus.

Iškilius didžiajai Rusijos revoliucijai ir pančiams, varžiusiems visuomeninį gyvenimą, nukritus—musų lietuvių visuomeniniame gyvenime atsirado tiek spragų, tiek reikalų pasirodė, kad nedidelio burio senesniųjų inteligentų neišteko. Pagelbon turėjo eiti moksleivija. Didi ir maži stojo į darbą. Tremtinių organizavimas į draugijas, į kuopas, į profesines sąjungas, pagelba ir tremtinių organizacija jiems grįžtant, jų globojimas ir vadovavimas jiems, agitacija paskaitomis, susirinkimais, apsaugojimas musų tremtinių minios nuo bolševizmo—vis tai toji dirva, kurioj teko dėti paskutines jėgas musu išvargusiai moksleivijai. Visą to darbo rimtumą, svarbą ir platumą tik ateitis ištengs tinkamai nušviesti bei įvertinti.

Dauguma ištrėmimo metu baigė gimnazijas—lietuvių visuomenė džiaugėsi sulaukusi jaunų studentų, kurie nepoilgam taps jau pilnais inteligentais. Nekuriems jau teko viena kita metą lankyti universitetą. Deja, Rusijos

gyvenimui iširus—pakriko ir augštosios mokyklos. Tada grįžo moksleiviai Lietuvon, gaivindami šviesią viltį, kad galės tęsti mokslą pirmame nepriklausomos Lietuvos universitete, Vilniuje. Deja, ir čia lemta buvo apsilvilti. Atėjo dar sunkesni laikai—musų mylimąją tėviškę užliejo bolševizmo vilnys, krauju ją papluskdė. Grėšiančio pavojaus šauksmas vienu šiurpulių perėjo visą Lietuvą. Sustojė vyras į vyrą Lietuvos sunų gimtosios šalies gintų. Moksleiviai ir čia pirmieji—jie pirmi pastoję į karuomenę, pirmi sudarė partizantų būrius, pirmi perėjo skersai—išilgai Lietuvą šaukdami į žygį.

Pirmuose mušiuose nevienas jų paguldė savo galvas ir krauju patvirtino tą, ką mylėjo. Jų agitacijos pasišventimo dėka atsistojo stipri, dvasia galinga musų karuomenė. Išstisus laisvanorių būrius atvezdavo moksleiviai iš savo gimtųjų kampų. Aukso raidėmis musų moksleivija įrašė savo vardą į musų atgimimo istoriją.

Bet nedrįskime reikalauti iš jos daugiau negu ji gali, daugiau negu privalo—nedrįskime leisti jai pražuti.

Dabar, gyvenimui susitvarkius, susitvėrus karuomenę, kuri drąsiai ir ištvėringai kovoja su bolševikais—moksleivijai reikia tęsti mokslą—reikia baigti mokslą, kad kuogreičiausia vėl stotų į darbą, jau išaugusiais, rim-

tais darbininkais. Tuo labiau, kad paskutiniųjų metų sukuryje daugelis net kitiems metams, aplinkybių verčiami, nutraukė mokslą. Lietuvoje nepramatomą įsisteigiant artimu laiku augstosios mokyklos, jeigu ir būtų, tai išpradžių ji maža būtų ir visų norinčiųjų negalėtų patenkinti. Vienatinis išėjimas—duoti progos studentijai išvažiuoti Europon į katalikiškus universitetus. Vis daugiau ir daugiau gauname laiškų, prašymų, kuriuose gyvai prašoma padėti—duoti progos pasiekti augštąją mokyklą. Kruvinu skundu skundžiamėsi. Bet čia kyla nelemtas lėšų klausimas. Stačiai skaudu, nepakenčiamai graudu pasidaro, kad tai moksleivijai, kuri iš samanotos bakužės tiek erškėčiuoto kelio išvargo kol priėjo iki augstosios mokyklos durų, kuri tiek jėgų padėjo mūsų tautos atgaivinimui, kuri savo draugų, žuvusių kovos lauke, krauju patvirtino savo begalinę gimtojo krašto meilę, kad tai moksleivijai negali padėti pasiekti paskutiniojo tikslo, paskutinės viršūnės baigti augštąjį mokslą. Nejaugi tiems pilniesiems žiedams, tai šviesiajai tautos ir Bažnyčios vilčiai lemta nuvysti vien delto, kad mes ubagai, kad mes neturime milijonierių, kurių kapitalų nuošimčiais išlaiko dešimtis moksleivių. Ne-ne, šimtą kartų ne!

Kruvinai vargdienio sukastais, prakaitu laistytais skatikais mitusi moksleivija, atėjusi jau didesnę pusę kelio iki savo augštajam tikslui, nežus, jai nevalia žuti, nes su ja kartu ir tauta pražutų. Gana kapų jau, gana turėjome džiovininkų, gana gražiausių žiedų be laiko po velėna pakišome! Mums reikia sveikų, kunu ir dvasia rimtų inteligentų, kurie prikeltų Lietuvą mūsų.

Tad ir šaukiame į Jus, broliai amerikiečiai, padėti, nes tai yra pamatinis ir svarbiausias šių dienų reikalas. Pražudysime moksleiviją — viskas veltui, tuščios kalbos tada Lietuvos nepriklausomybė ir šviesi Lietuvos ateitis, nes tik jaunimas, tėvynės viltis. Intelligentų taip maža, jų truksta ir truksta.

Katalikų svietiškių vos vienas-du. Ką darysime, ką dirbsime?

Mes giliausia tikime, kad Jūs iš tolimojo užjūrio gausiausia paremsite mus. Mes tikime, kad ir vargdienis, darbininkas, puslėtom rankom dolierį sukasęs ir rankpelnis amatininkas, ir miesto pramonininkas ir kunigas ir inteligentas supras tą gyvą tautos reikalą ir dės savo skatiką, kad suteikus progos eiti augštąjį mokslą vargo ir skurdo nukankintai lietuvių moksleivijai. Iš kitur, patys žinote, jokios pagalbos negalime laukti. Lietuva taip nualinta ir be to joje tiek reikalų, kad iš ten skatiko neatimsi.

Tad padėkite, broliai! Jumyse paskutinė ir vienatinė viltis!..

Akademinės lietuvių studentų draugijos "Lithuania" *Valdyba* ir tos pat draugijos susišėlpimo *Fondo Komisija*.

Fryburgas,
Gegužio 19 d., 1919. m.

Seimo reikaluose.

Ne visos kuopos į Seimą atsiųs savo atstovus. Tos, kurios siųs, jos ir savo inešimus bei sumanymus jiems inteiks. Bet ir nesiunčiančios atstovų norės paduoti savo sumanymus. Tos kuopos tesiunčia Seimo Rengimo Komisijos adresu:

A. AUČIUTĖ,

504—4th Ave.,

Homestead, Pa.

Liet. Vyčių Pittsburgh Apskričio Seimo Rengimo Komisija rengia sekančius vakarus Liet. Vyčių 7-tam Seimui, kur's bus S. S. Pittsburgh, Pa.

Pirmą vakarą, rugp. 12 d., bus prakalbos.

Antrą vakarą, rugp. 13 d., bus koncertas ir bus sulošta veikalas vardu "Nastutė".

Trečią vakarą, rugp. 14 d., rengiama pasilinkiminimo vakaras.

Seimo Rengimo Komisija.

JAUNIMAS LIETUVOJE.

(Kazys Pakštas rašo Matui Zujui).

Brangus Drauge:—

Senai jau važiuoju Amerikon, bet kada atvažiuosiu—tai ir dabar dar nežinau. Vis tebelaukiu leidimo, gal kada ir sulauksiu...

Tikėjais greit pasiekti Ameriką ir asmeniškai jums papasakoti apie Lietuvos jaunimo darbus ir organizacijas. Nesitikėdamas, nustojęs vilties greit Amerikon patekti, rašau bent keletą žodelių apie bendros idėjos jaunimą Lietuvoje.

Lietuvos jaunimas organizuojasi į tris Centrus: ateitininkų, pavasarininkų ir vyčių arba skautų.

Tik vieni *ateitininkai*, susidedą iš studentų ir vidurinių mokyklų mokinių, turi tvirtai suorganizuota centrą ir nustatytus įstatus. Daug jų tarnauja karuomenėje, tad ir jų veikimas šiuom laiku truputį susilpnėjęs. Jie turi savo tarpe žymių proto spėkų ir karui pasibaigus plačiai išplės savo idealų sparnus. Tik labai gaila, kad daugelis jų negali baigti augštųjų mokslų dėl lėšų stokos. Jų atsisaukimus (iš Šveicarijos ir Lietuvos) jau pasiunčiau Amerikon. Tikiuos, kad Amerikos lietuvių visuomenė parems savo skatikais jų kilnius norus: ingauti augštųjų mokslų, kad paskiau naudingiau Tėvynei tarnauti.

Pavasarininkai savo idealais ir organizacijos bei veikimo budu labai artimi Lietuvos Vyčiams Amerikoje. Ligšiol jie dar neturėjo savo centro ir bendrų įstatų. Tik dabar jų centralizacija teprasidėjo. Birželyje turėjo įvykti Marijampolėje pavasarininku suvažiavimas, kad išdirbti ir priimti bendrus įstatus ir įsteigti pastovų centrą.

Vyčiai arba skautai visai neseniai susiorganizavo. Jie turi tik dvi draugovi: 1-ą — Vilniuje ir 2-ą Kaune. Jie skiriasi nuo Lietuvos Vyčių Amerikoje

tuomi, kad nevaro socialio darbo, o tik lavina jaunimo kuną, tvirtina budą, dorą ir patrijotizmą. Jų deviza: tikėjimas į Dievą, tarnavimas tėvynei ir artimo pagalba. Jų obalsis—Dievas ir Tėvynė. Ligšiol vyčių organizacija Lietuvoje stovi ant valstybinės platformos, ne ant tautinės. Todėl šale lietuvių yra ir žydų vyčių. Lenkai-gi kol kas nuošaliai laikosi. Kauno lietuvių vyčiams sakiau porą prakalbėlių, paaiškinau apie Lietuvos Vyčius Amerikoje. Žinoma, jiems tai buvo indomu išgirsti.

Tarp lietuvių vyčių stiprėja nuomonė, kad nuslysti nuo valstybinio pamato ir atsistoti ant valstybiniai-tautinių pagrindų. Greičiausiai taip ir įvyks.

Vyčiams labai truksta gimnastikos įrankių, literatūros ir medegos uniformoms. Jų uniforma visai panaši į Amerikos karuomenės aprėdą. Tad jie mane prašė maldauti pagalbos pas Lie-

LIETUVOS VYČIAI LAUKUOSE TIES KAUNU.

1) Signalus užrašo; 2) signalus paduoda; 3) Signalus rašančiam diktuoja.

VYČIAI LAVINASI.

tuvos Vyčius Amerikoje. Bent skautizmo literatūros reiktų pririnkti ir pasiųsti Lietuvon, nors ir anglų kalboje, o dalį išvertus lietuviškai—butų dar geriau.

Vyčiai kasdien renka „Saulės“ gimnazijos butan ir ten lavinas. Anksti ryto, o kaikada ir dieną, jie daro savo bandymus Vytauto parke ir kalnuose ties Kaunu. Kad bent kiek nušvietus jų darbų uolumą—indedu čia keletą fotografijų, nutrauktų laukuose. Vyčių dėją kelia, organizuoja ir lavina jaunus vyčius—skautininkas P. Jurgelevičius, darbštus ir energingas vaikas, Lietuvos karuomenės kavaleristas.

Pastarais laikais Lietuvoje gimė mintis, kad visas tris jaunimo sąjungas (ateitininkus, pavasarininkus ir vyčius) sujungti vienon didžion Lietuvos jaunimo federacijon. Jei tai pavyks, tai turėsime didžią krikščioniškojo jaunimo organizaciją.

Priderėtų, kad Lietuvos vyčiai šįmetiniame savo kongrese padarytų kokį rimtą žingsnį prie susiartinimo su Lietuvos jaunimu. Jei Lietuvos jaunimas sulauktų iš Amerikiečių materijalės ir moralės pagalbos, tai ir upas labai pakiltų ir organizacijos darbas daug sparčiau eitų.

Ypač pravartūs but Lietuvos visoki sporto instruktoriai, sporto įrankos

ekskursijas. kiai ir literatūra, kad ir anglų kalboje. Su laiku—ją galima bus lietuvių kalbon išversti ir taip sutverti lietuvišką sporto literatūrą.

Tad svarbesnius dalykus iš jaunimo gyvenimo jau paminėjau. Atvažiavęs daug plačiau viską išpasakosiu.

Lietuva su bolševikais jau baigia „rokundas“ vesti. Lietuvių pulkai jau inėjo Kuršan ir į šiaurę nuo Ilukštos susisiekė su latvių karuomene, tuo būdu suvienijo abu frontu. Dabar lietuviai muša bolševikus Daugpilio (Dvinsko) apielinkėse ir pati tvirtovė matyt, neturi spėkos prieš lietuvių ugnį ir kardą atsilaikyti, nes bolševikai jau pradėjo iš Daugpilio kraustyties.

Žinoma, kartą bolševikus iš Lietuvos išvijus kardo į makštis dar negalima dėti, nes nėra jokios garantijos, kad jie vėl Lietuvon nesibruks. Juk Rusija—tai bolševikiškas okeanas, kuris ilgai dar nenurims, o kai nurims—tai greičiausia koks-nors caras vėl ant sosto ten užtups, nes rusų tauta nei supratimo apie demokratiją neturi. Jai tik du keliu tėra: anarchija arba monarchija. Tai ne mano vieno nuomonė, bet ir daugelio tų, kurie bolševikus arčiau pažįsta.

Visas Lietuvos sielvartas dabar susiburė aplink Vilnių. Vilnius dar niekad nematė tokios biaurios okupacijos,

Saulutei tekant, lakštutei čilbant—Vytės anksytvą rytmetį Kauno kalnuose rengia lauko gimnastikos

VYČIAI — ŽVALGAI.

Tarp girių — pievų, tyrame ore.

kokią jis dabar mato. Tai nelaiminga sostinė! Lietuvius, žyduš ir gudus lenkų legijonai ir šovinistai endekai nuolat krečia, bekrėsdami apvagia, muša, į kalėjimus kiša. Niekur nevalia lietuviškai kalbėti, nes tuojaus tokius drąsuolius areštuoja. Įsivaizdinkite: tėvai sėdi kalėjime, ateina vaikai aplankyti, nemoka lenkiškai, o lietuviškai uždrausta ir be žodžio turi skirtiės... Ar be gali būti kas liudnesnio, kada barbarai užėina šventon Lietuvos pilin ir ten purviniais batais, o dar purvinesne sažine, mindžioja švenčiausius tautos jausmus ir dar pekliškai juokias!... Berlino latrai galo sulaukė, sulauks galo ir Varšavos barbarai. Į tai tvirtai tikiu, todėl ir į ateitį šviesiai žiuriu.

Už poros dienų važiuoju vėl Lietuvos aplankyti paliuotu kraštų, kad geriau suprasti kaip ten bolševikai ponavo. Po poros sąvačių vėl tikiuosi būti

Danijoj ir laukti leidimo Amerikon.
Dabar-gi—Sudiev!

Jūsų

KAZYS PAKŠTAS.

Birželio 30 d., 1919 m.

Copenhagen, Denmark.

.....

Neapsiimk to, ko negali išpildyti, kitaip tau bus sarmata, o kitiems gal ir skriauda.

* *
*

Neatidėk darbo ryto dienai, jei gali jį nudirbti šiandieną.

* *
*

Jeigu tu nori savo šalies gyventojus apdovanoti, atiduok jiems pats save. Tavo ramumas, teisingumas, meilė ir gera širdis bus jiems geriausia dovana.

Amer. Lietuvių Katalikų Jaunuomenei.

Mes, lietuviai katalikai moksleiviai ateitininkai, tiesiame jums savo ranką, norėdami užmegsti su jumis tamprius ryšius. Bendri mūsų tikslai — visa atnaujinti Kristuje, iškovoti Lietuvai laisvę, artina mus, nors tolima, plati jura skiria. Karštas vienybės troškimas turi pergalėti šią kliūtį ir mes turime susižinoti, turime užmegsti artimesnių ryšių, turime susipažinti su savo veikimu, artimesniais tikslais ir juos subendrinti. Šis mūsų laiškas tai pirmoji pastanga. Tikimės, kad ji bus ne be pasekmių.

Dar esant lietuvių moksleivijai Rusijoje Ateitininkų organizacijos buvo daromos pastangos, kad susisiekti su savo broliais — Amerikos jaunuomene. Tos pastangos dalinai vyko, nes iš Amerikos "Vyčių" gavome laiškų. Juose buvo galima patirti, kad Amerikos jaunuomenė giliai užjaučia mūsų reikalus ir net ateitininkų susišelpimo fondui surinktos tam tikros lėšos. Bet grįžus Lietuvon tie ryšiai nutruko.

1918 m. gruodžio mėn. Lietuvoje įvyko bendra ateitininkų konferencija, kad aptarus organizacijos ir kitus reikalus. Ši konferencija sudarė naują ateitininkų centralę organizacijos įstaigą — Centro Tarybą Vilniuje. Įsibriovus bolševikų armijai į mūsų valstybę ir užėmus sostinę, ateitininkų Centro Taryba kaip ir nustojo veikus: dalis narių liko Vilniuje, kiti išvažiavo Kaunan ir kitur. Dabar susirinkus daliai Centro Tarybos narių ir papildžius savo skaičių, ji pradėjo veikti Kaune. Ši Taryba rupinsis visais ateitininkų organizacijos reikalais.

Konferencija atydžiai svarstė Ateitininkų susišelpimo fondą. Ji gerai suprato, kad fondas tai pamatas, kuris galės išvesti mūsų moksleivija, sunkioje valandose jai padedant, prie mokslo. Ji priėmė fondo idėja, ją ryžosi vykinti ir sudarė komitetą.

Svarstydamą mūsų organo klausimą ir pripažindama jo svarbą moksleivijos gyvenime, nutarė patiems ir leisti. Buvo sudarytas redakcinis komitetas Vilniuje. Dabar šiomis dienoms turi išeiti mūsų organas "Ateitis" pačių moksleivių leidžiamas.

Ateitininkų organizacijos kuopų veikimas eina visoj Lietuvoje. Mes gauname žinių, kad net bolševikų užimtose dalyse ateitininkų kuopų veikimas eina. Tiesa, daug mūsų draugų stojo į Lietuvos karuomenės eiles, ginti tėvynės laisvę, mūsų kuopų pajėgos kiek sumažėjo, bet dvasia nepuola ir mes tikimės, kad netolimoje ateityje mes galėsime laisvai kvėpuoti, mūsų tėvynėje nebus nei vieno priešo.

Draugai! Mes tikimės, kad Jūs remsite mus kuo galėsite. Jūs, kaip gyvenimas parodė, sušelpsite mūsų fondą, palaikysite organą. Jūs duosite žinių iš savo veikimo, palaikysite ryšius su mumis ir tuo būdu mes įstengsime įvykinti savo obalsius gyvenime — visa atnaujindami Kristuje ir iškovodami Lietuvai laisvę.

Mūsų bendri tikslai, bendri planai, turi būti bendrai vykinami.

Mūsų jaunos pajėgos dar silpnos, dar mums sunku yra visą užbrėžta darbą vykinti, bet vis tik tikimės, kad kartu su Jumis pasekmingai galėsime tęsti savo darbą ir žengti pirmyn.

Ateitininkų Centro Tarybos

J. Masiliunas, Pirm.

A. Endziulaitis, Sekr.

Kaunas,
Gegužio 2 d., 1919 m.

Tikėjimas į Dievą ir į dušios nemarumą — žmogaus prigimties būtinumas. Iš kur esame, kas esame ir kur esame — į šiuos klausimus tik tikyba teduoda mums patenkinantį atsakymą.

L. VYČIŲ 38-ta KP., KENOSHA, WIS.

ADV. B. MASTAUSKO RAPORTAS.

Adv. B. Mastaukas, sugrįžęs iš Paryžiaus, išdavė savo atstovybės raportą. Raporte yra aprašyta visi žingsniai, visi žygiai ir darbai, kuriuos Tautos Tarybos atstovas atliko Europoje Lietuvos neprigulmybės reikale.

Smagu skaityti tą reportą ir gerėties atstovo nuveiktu darbu. Ir koktu ir nejauku darosi, kai atmeni, kiek sutrų, kiek visokio dumblo laisvamaniai, kurie gudriai moka apsimesti gerais tėvynainiais, ištaškė ant veikėjo.

Adv. B. Mastauskas yra Vyčių organizacijos atstovas Tautos Taryboje, kurioje jis dabar pirmininkauja. Linkime jam ir toliau psekmingai triūsti Tėvynės naudai!

Redakcija.

p. RAČKUS SAKO PUIKIAS
KALBAS.

Plačiausiai žinomas kalbėtojas lietuvių amerikiečių visuomenėje yra Al. M. Račkus—medicinos studentas. Jis yra krikščionis-demokratas ir tokioje pasaulėžvalgoje sako kalbas. Nors jis aštriausiu botagu kapoja į sąžinę mūsų iškrypėlių ciciliku, išrodydamas jų klaidas ir silpnumus tų principų ant kurių jie tiki pastatyti naują gyvenimą, tačiau į jo prakalbas eina visi be skirtumo.

Pastaraisiais laikais p. Račkus kalbas sako bolševizmo tēmoje, kuomi patraukė domą ne vien lietuvių, bet ir svetimtaučių. Štai Brooklyn'o anglų laikraščiai cituoja p. Račkaus kalbas apie bolševizmą ir Lietuvos kovą su juomi bei kitais Lietuvos neprigulmybės priešais.

p. Račkui linkėtina geriausių pasekmių.

x.

CICILIKŲ TRIKSAI.

Pastaraisiais laikais mūsų cicilikai, pasivadinę save socialistais, užplovė kolonijas plakatais su atsišaukimais į "draugus Vyčius".

Tuose atsišaukimuose jie kreipiasi kaip darbininkai į savo brolius darbininkus. Liepia Vyčiams apsižiūrėti, ar jų kuopos darbininkiškos. "Ar jaučiate savo mitinguose darbininkišką dvasią? Ar kalbama ten apie darbininkų reikalus, gerovę ir išsiliuosavimą?".

Liepia Vyčiams neklausyti savo vadų, kaip kad jie jų nepripažįsta.

Sako, kad daugelis Vyčių drovisi savo vardo. "Daugelis jusiškių nesisako esą vyčiai. Gal nežino, kad jie yra vyčiai. Kad jie žinotų, tai gal mestų vyčių kuopą. Kiti, matyti, drovisi savo vardo; sakosi esą ne vyčiai, bet jaunimo ratelis, arba jaunuomenės susivienijimas".

Toliau liepia mesti Vyčiams savąjį vardą "Meskit tą vardą, meskit vyčių dvasią. Meskit vyčių organizaciją!"

Toliau sako: "Vadinkitės darbininkų klesos kovotojais, bukit tais kovotojais, pasipažinkit su socialistais, perpraskite jų mokslą, socializmą".

Toliau sako, kad Vyčių organizacija inkurta "priešais darbininkų išsiliuosavimą,—nes darbininkų išsiliuosavimas reikštų galą ponų, bosų ir kunigų valdžiai".

Toliau užgiriama sovietai ir jų valdžia, juose dedama Lietuvos išganymas. "Laisva Lietuva ir dabar, kur paspėjo darbo žmonės susiorganizuoti į sovietus. Ten jie pats savimi valdosi, pats savo gyvenimą tvarko. Nėra ten valdonų, nėra skriaudėjų".

Toliau liepia skaityti rusų sovietų konstituciją ir įsitikinti, kokią gerovę ji žada.

Cicilikai, leizdami šiuos atsišaukimus ir "draugus vyčius", parodė nemaža drąsos ir nenusimanymo apie save. Iširę, iškrikę visais žvilgsniais, atstum-

ti darbininkų nuo jų reikalų atstovavimo, vis dar kalba apie kitų išganymą. Išžiūrėkite, broleliai, bent kartą į save ir niekų nedarysite.

.....

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRICIO INESIMAI IR SUMANYMAI L. VYČIŲ 7-jam SEIMUI.

1. Spaustuvę steigti tada, kada bus užtenkamai lėšų.

2. vyčių ir Lietuvos Sargų susijungimo klausimą išristi.

3. Šelpimas augstųjų mokyklų studentijos katalikiskai-krikščioniskos pakraipos:

a. pašalpa Lietuvos studentams;

b. pašalpa Amerikos studentams;

4. Užmezgimas ryšių su Lietuvos jaunimo organizacijomis:

a. Vyčiais,

b. Pavasarininkais,

c. Ateitininkais.

5. Teikimas moralės ir medžiaginės paramos Lietuvos jaunimo organizacijoms:

a. aukomis,

b. reikalinga literatura,

c. įrankiais, kaip va — gimnastikos ir sporto.

6. Daryti tiesioginį spaudimą į Suv. Valstijų valdžią arba per mūsų augštasias Tarybas išgavimui leidimo važiuoti Lietuvon tikslu pagelbėti Lietuvos žmonėms kovoti su priešais ir apginti valstybės rubežius.

7. Steigiamasis Lietuvos susirinkimas ir Vyčių atstovo klausimas.

8. Generolui Žukauskui dovana — aukso kardo esmėje.

9. Seimus laikyti kas metai.

10. Paskirti premijas už geriausią parašytus organe raštus tēnose:

a. apie fizikinį kuno lavinimąsi arba gimnastiką ir jos svarbą.

b. apie daile ir jos kulturine verte.

11. Sekantį Seimą laikyti Chicagoje.

12. Organizavimas ekskursijų į Lietuvą ir skleidimas minties Vyčių ir abelnai jaunimo tarpe grįšti į Lietuvą ir ten apsigyventi.

13. Padaryti perspėjimą vartoti teisingų spalvų ir suderinimo lietuvių vėliavą.

14. Nustatyti budus pasekmingesniai organizavimui čia augusio jaunimo.

15. Laipsnių įvedimą atmesti.

16. Padaryti organizacijoje narių klasifikaciją sulyg jų užsiėmimo.

17. Organe daugiau rašyti apie Vyčius, jų idėją, apie veikimą.

NETURIME JŲ.

Karės audrai praėjus, daug asmenų apraudoja savuosius, kurie žuvo kovų laukuose. Liudnai, skaudančiomis širdimis motinos verkia savų sunelių; sesutės savo brolelių; gaillisi tėvai, broliai; gailisi ir meiluzės, kad ir jos jau daugiau nebematys. Karės dievaitis perskyrė... perskyrė ant visados!

Labiau jų gaila delto, kad jų kapai saviems nežinomi, kuriuos sesutės ar meiluzė galėtų gėlėmis papuošti. Apgailestauja jų ir musų — Lietuvos Vyčių organizacija. Jie buvo organizacijos nariai; buvo musų artimi draugai. Mus visus rišo Tėvynės meilės ryšiai; vienus idealus turėjome. Šiandien jų nustoje, turime apie juos prisiminti.

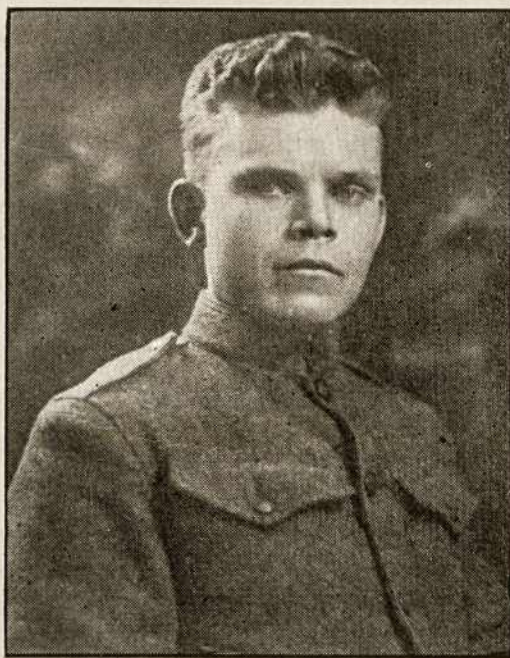
A. Pranas Žmuidinas.

Pranas Žmuidinas gimė rugpiučio 9-tą dieną, 1895 m. Mill Creek, Pa. Pranas buvo karštas pilietis. Gyvendamas Columbus, Ohio liuosnoriai įstojo į Suvienytų Valstijų karuomenę balandžio 28, 1916 m.

Tarnaudamas karuomenėje buvo pasiūstas į Meksiką. Ten išgyvenęs apie metą laiko, gegužės 10, 1917 m. iš-

keliavo į Pranciją. Apkasuose buvo apie metą laiko. Ten naršiai pildė kareivio pareigas. Vasario mėnesyje Pranas sužeidė, bet pagijęs vėl stojo mušin. Balandžio 3 dieną vėl sužeidė; gydėsi ligonbutyje mėnesį laiko. Pagijęs ir vėl stojo mušin, bet jau gegužio 7-tą dieną, 1918 m. apkasuose sužeidė amžinai ir Pranas, po tokių didelių kančių, aukavo gyvastį už demokratiją.

Pranas, nors Amerikoje augęs, bet nemažiau mylėjo tą šalį, kur tėvai augo. Jis buvo tikras lietuvis. Prigulėjo prie Lietuvos Vyčių 31-mos kp., Kingston, Pa.

A. A. Jonas Vaitekunas.

Jonas Vaitekunas gimė Lietuvoje, Kauno rėdyboje, Šiaulių apskrityje.

Jonas, atvažiavęs iš Lietuvos, apsigyveno Rytinėse Valstijose. Į Detroit, Mich. atvažiavo 1917 m. Detrote prigulėjo prie Lietuvos Vyčių 79-tos kuopos. Pašaukus į karuomenę, apleido Vyčių kuopą ir neužilgo pasiekė Pranciją. Ten išbuvęs šešis mėnesius karės lauke spalio 29 d. liko labai sužeistas. Po sunkios žaizdos gyveno vos penkioliką valandų.

Amerikoje paliko brolių ir dvi seseri. Liudi jo ir Lietuvos Vyčių 79-ta kuopa.

A. A. Kazys Savickas.

Kazys Savickas gimė 1901 m. Amerikoje. Liuosnoriai įstojo į karuomenę. Palavintas kariško muštro, buvo išvežtas į Pranciją ir ten dalyvavo karės mušyje. Priešakyje, karės audroje, kur baubė kanuolės, kulipkos švilpė—ten Kazys visuomet parodydavo didvyriškumą. Už jo karžygiškus darbus valdžia suteikė dovaną—aukso kryžių.

Nors Kazys dalyvavo karės ugnyje, kur duko mirties šmėkla, kur krito daug gyvasčių, tečiaus Visagalio apveizda jį saugojo. Jiš ten išliko sveikas. Iš karės lauko, tai yra iš Prancijos, grįžo atgal. Buvo Arizonos Valstijoje ir ten susirgęs influenza lapkričio 21 dieną, 1918 metais, Kazys mirė. Velionis

buvo parvežtas pas tėvus į *Waterbury, Conn.* ir iškilmingai palaidotas. Tėvai, seserys ir broliai liko dideliame nuliudime...

Kazys, užbaigęs parapijinę Šv. Juozapo mokyklą, buvo įstojęs į High School, bet jo aplinkybės neleido lankyti mokyklą. Kazys nuo pat suorganizavimo Lietuvos Vyčių 7-tos kuopos tapo jos veiklus narys ir buvo kuopos finansų raštininkas. Vyčių 7-ta kuopa liudi savo veiklaus ir ištikimo nario...

A. A. Jurgis Kreivis (1892-1918 m.)

Jurgis Kreivis gimė 1892 metuose Lietuvoje, Kauno rėdyboje, Ukmergės parapijoje. Į Amerika atkeliavo 1913 metais. Prie Lietuvos Vyčių 35-tos kuopos W. Pullman, Ill. prisirašė rugpjūčio 16 d., 1915 metuose. Buvo ištikimas narys. Taipgi prigulėjo prie Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnytinio choro. Į karuomenę likosi pašauktas tarnauti rugsėjį, 1917 metų. Prancuzijoje, karės

lauke sužeidė rugpiučio (August) 30, 1918 m. Po sunkios žaizdos Prancijoje ir mirė rugsėjo (September) 15, 1918 m.

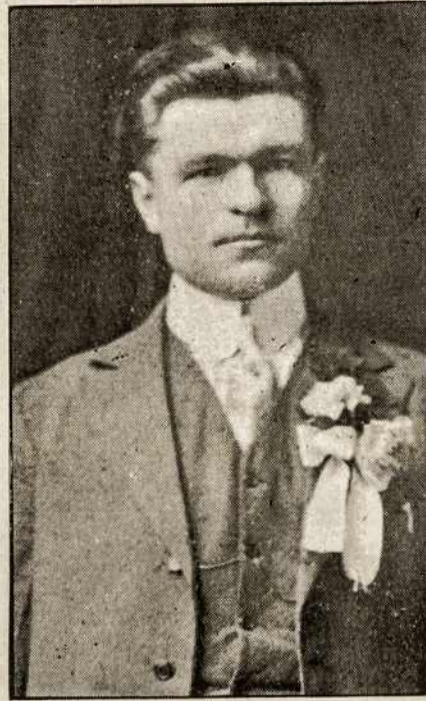
Jurgis Kreivis nevedęs. Paliko nu-
liudime brolius ir seseris Amerikoje ir
Lietuvoje.

A. A. Julius J. Bugaila (1898-1918 m.)

Julius J. Bugaila gimė Amerikoje 1898 m. balandžio 6, 1917 m. Liuosnoriai įstojo į karuomenę ir 25 dieną liepos, 1917 išvažiavo į Pranciją. Liepos 20, 1918 m. tapo sunkiai sužeistas ir mirė...

Julius mažas neteko tėvo. Dar jaunas budamas pradėjo dirbti ir maityti motiną ir mažą broliuką. Prisirašė prie 20-tos Lietuvos Vyčių kuopos Nashna, N. H. kuomet ji buvo organizuojama ir buvo kuopos kasos globėjas. Taipgi prisidėdavo prie organizavimo kitų katalikų organizacijų kuopų, kurios tik buvo organizuojamos tame mieste, kuriame Julius gyveno. Julius buvo doras katalikas, iš mažens tarnaudavo šv. mišioms.

A. A. Mykolas Gončiauskas.

Mykolas Gončiauskas gimė Lietuvoje, Kauno rėdyboje, Naumiesčio parapijoje. Atvažiavęs į Ameriką kurį laiką gyveno Binghamton, N. Y. Ten gyvendamas prisijungė prie Lietuvos Vyčių 72-ros kuopos. 72-trai kuopai nustojus gyvuoti, po kiek laiko ten tapo sutverta 31-ma kuopa, kurioje Mykolas vėl buvo narys. Bet gaila, kad 31-moje kp. Mykolas negalėjo ilgai veikti. Užsimokėjus duokles, po poros mėnesių Dėdė Samas Mykolą pašaukė tarnauti po žvaigždėta vėliava.

Taip Mykolas atsisveikinęs su Vyčių 31-ma kuopa ir 29 dieną balandžio (April), 1918 m. pradėjo pildyti kareivio pareigas. Tuoj buvo išvežtas į Pranciją. Ten dalyvaudamas karės mušyje — 26 dieną spalio (October), 1918 m. aukavo gyvastį. Liudna žinia pasiekė seserį Domicelę ir brolių Kazį, kad juodviejų brolis Mykolas spalio 26 dieną žuvo karės mušyje.

Mykolas turėjo 31 metus. Amerike pragyveno virš septynis metus. Liko nuliudusi sesuo Domicelė, Scranton, Pa., brolis ir daug giminių..

Yra ir daugiau Lietuvos Vyčių organizacijos narių, kurie po Amerikos zvaigžjeta vėliava aukavo gyvastis už laisvę žmonijos, už paliosavimą tautų, kurias turėjo pagiemžę galingesnės. Kuomet jie ėjo į karę, juos drąsino, kad eina kariauti, paliosuoti tas tautas išpo vergijos jungo; suteikti joms laisvę, neprigulmybę!... Lietuvė matušė, rengdama ir lydėdama sunų į karuomenę, atiduodama žvaigždėtos vėliavos globai, turėjo viltį, kad jei ir žus karėje jos mieliausias sunus, tai Tėvynė bus laisva! Žus ant višados tas svetimas jungas, kuris Lietuvą išlėgė ilgus metus. Jos skaudančią širdį ramino viltis, kad visose šalyse skambės žodžiai: Nepri gulminga Lietuva! Ji manė tikrai, kad išvys Lietuvą laisva. Už tai dabar, kada per kruviną kovą ir pastangas prisieina žengti prie Lietuvos laisvės, parodykime pasauliui ir mūsų motinų aukas.

Buvau manęs visų Vyčių organizacijos narių, kurie žuvo karėje, surinkti vardus su aprašymais ir paveikslais ir talpinti į "Vytį". Bet, dėja, negalėjau savo sumanymo pilnai inkunyti. Kai kurios kuopos neatsiliepė į prašymą suteikti žinias apie žuvusius kareivius. Visiems suteikusiems žinutes apie velionis tariame nuoširdų ačių!

Tegul bent šie trumpi paminėjimai jų gyvenimo buna mūsų pagarbos išraiška ir papuošimo vainiku jų tolimų, švetimejoje šalyje supiltų kapų!

Amžina jiems mūsų atmintis!

V. RUKŠTALIS,
L. Vyčių Centro rašt.

Geriaus vargą vargti ir buti linksmam, negu save lepinti ir neturėti linksmų dienų.

* *

*

Pakol maži buvome auklėtojai mus sergėjo. Kaip paaugome Dievas sąžinei įsakė mus saugoti. Klausykime to mūsų vadovo.

VARGONINKŲ SA-GOS SEIMAS.

Amerikos L. R.-K. Vargoninkų Sąjungos Seimas bus rugpiučio 26 ir 27 d. Detroit, Mich.

Gerbiamieji vargoninkai, šimetiame savo organizacijos Seime esate nuoširdžiai kviečiami skaitlingai dalyvauti. Apart Sąjungos narių viršminėtame Seime lai ima dalyvumą ir tie vargoninkai, kurie dar tik iki šiam laikui, kokių priežasčių dėlei, prie organizacijos neprigulėjo.

Šis Seimas bus indomiausias visų, koki jau buvo šios organizacijos istorijoje. Nes apart posėdžių bus skaitomi referatai apie bažnytinę ir pasaulinę muziką. Taipat bus išpildyta du koncertu. Ir taip: antradienyje—26 rugp. Koncertas pasaulinių dalykų, o trečiadienyje, 27 d. rugp.—bažnytinių.

Užinteresuoti Seimo bei koncerto smulkmenomis, lai adresuoja: 1801½ Cardoni Ave., Detroit, Mich.

Lai šis Vargon. Seimas buna prakilnus dvasia, turiningas rimtais nutarimais, naudingas organizacijai, visuomenei ir į laisvę žengiančiai mūsų Tėvynėi Lietuvai.

A. J. ALEKSIS,

V. C. Centro pirmininkas.

Pasisekimo žmogus žino, kad pagarbą ingis tos visuomenės dalies, kuri pati yra dora ir savystovė. Silpno budu žmones lengvai galima pažinti iš to, kad tyčiojasi iš kitų, pasigėrėdami kelia eikstėn jų ydas ir jieško nebutų daiktų. Artimo kaltinimas ir pasmerkimas jiems labai patinka. Tai ir parodo jų budu silpnumą.

Pasisekimo-gi žmogus privalo su tuo apsireiškimu skaityties ir išanksto turi taip pasistatyti, kad neduoti progos silpnabudžiams save kritikuoti. Pasisekimo žmogus pasieks tai tuomet, jei be paliovos tobulins savo budą ir stengsis pašalinti visas savo ydas. Nes ir savo priešininkus lengvai gali valdyti tik tas, kas moka pats save valdyti.

VAKARAS ANT EŽERO KETURIŲ
KANTONŲ.

Ežero skaisčios bangos bulavo
Žaliu smaragdu
Laivą be irklo varė lingavo
Vėsos dvelkimu.

Saulė už Alpių leidos sutingus;
Varpai Liucernos
Dievui aukavo darbus vargingus
Žmogaus ir gamtos.

Medžių ant saulės kepintas lapas
Nuspindo rasa;
Rožių ir kalnų paputė kvapas
Skania sveikata.

Audžiau, nūrimęs, aukso svajonėse.
[nes.

Aušros spinduliais,
Lėkė jos, skrido pilnos malonės
Padangių keliais.

Vedė jas paukščių kelias žvaigždėtas,
Lydėjo širdis,
Į tolimesias, į numylėtas
Tėvelių šalis!

Kiek atminimų, atsitikimų,
Gyvų kitados,
Vienas už kito brėško ir švito
Anapus ribos!

Ten, kur padangėmis stiepias sužiūrė
Žemčiugų žiedai,
Kur raudonmargę kreipia kepurę
Jorginų pulkai,

Ten, kur sesytės rutomis dabina
Kasas nuo mažens,
Kur juodbērėlį brolis augina
Balnot ant rudens,

Ten, kur Dubysos mėlyna juosta
Banguoja graži...
Ko ašarėle, ko tu per skruostą
Nužibus riedi?!

Ten tai prabėgo mano brangiau-
[si

Jaunystės laikai!
Ir po tiek metų pats savęs klausiu:
[si:

Tai vien tik sapnai?

Kiek atminimų, atsitikimų,
Gyvų kitados,
Vienas už kito brėško ir švito
Anapus ribos.

MAIRONIS.

KAREIVIO MINTYS.

Prezidentas Wilson yra viršiausias šalies vadas. Jo klauso ir tarnauja karuomenė ir laivynas.

Dabartiniu laiku jis yra viršiausias kamandierius industrijalės armijos. Jis gali įsakyti savo karuomenei paminti nelaisvėn visus alkolio apkasus. Kareiviai žengs pirmyn su didžiausiu noru ir pasiryžimu.

O toks prezidento paliepimas paminti alkolio apkasus pastumėtu tautą pirmyn ir suteiktų žmonijai linksmybės.

Jeigu mūsų karuomenėje buvo užginta vartoti svaigalai ir pasirodė, kad suteikė gerovę kaip kareiviams, taip ir žmonijai, tuomi ir pasiekė ši šalis augščiausius tikslus, pergaldama kaizerišką galybę.

Nesuprantama, kam kiti gali vartoti svaigalus, kurių dar labai daug yra. Ar-gi jie geresni, kad jie gali nuodinti žmonijos sielas ir iš to semti neapribotus pinigus.

Prezidente! Štai priešo apkasai. Duok žodi, pamok galinga ranka, tegul nušluoja apkasus, kurie randas beveik ant kiekvieno gatvių kampo.

Kareivis J. A. Mickeliunas.

JAUNIMAS IR MOKSLAS.

Neseniai praėjo mokslo metų užbaigos pažymėjimas. Džiaugdamiesi žiu rėjome į užbaigusius lietuvių parapijines mokyklas ir gaunančius mokslo laipsnį.

Didelis skaičius bernaičių ir mergelių užbaigė pradinės mokyklas. Pirmiausias klausimas dabar ateina: kur jie mano toliau palinkti? Ar mūsų jaunučiai paklausys inkalbėjimų savo auklėtojų ir globėjų — tėvų, mokytojų, klebonų ir spaudos, kad mokintųsi, kad koptų augščiau moksle ir apšvietoje, ar nukryps ten, kur jauni jų protai ves.

Nelaimė, kad nevysi tėvai brangi na mokslo svarbą. Kad ir galėtų, bet vaikams nesirupina suteikti daugiau mokslo, šalip tojo, kiek valstybė butinai reikalauja. Užbaigė pradinę, ne vienu tėvai pasako, kad gana. "Moka rašyti ir paskaityti — užtenka". Nusikalsta tie tėvai, kurie galėdami duoti vaikams daugiau mokslo, visai tuomi nesirupina. "Ana, Jonaičių "Frenkutis" jau užsidirba po 12 dolerių savaitėje, musiškis "Džanukas" gavs po 15 dolerių, nes didesnis ir mitresnis už aną". Na, ir siunčia "Džanuką" į dirbtuvę tuo metu, kada pas jį apsireiškia gabumai ir talentai. Visa tai atiduodama sugrauzti ir suėsti dirbtuvės rudims.

Yra ir prakilnių tėvų. Šieji kitaip kalba ir elgiasi: "Jei mano tėvas buvo nemokytas ir mane paliko tokiu, ir delto turiu vilkti sunkų gyvenimo vargą, bet vis vien nenoriu, kad ir mano Juozukas taip vargtų dirbtuvėje arba kasykloje. Nors ir daugiau vargsiu, bet iš mano prakaito tepasinaudoja jis ir tepalieka naudingesniu visuomenei ir tautai.

Išmintingai daro tie tėvai, kurie elgiasi sulyg pastarojo pavyzdžio. Tėvai neprivalo taikinti vaikams saiką nuo savės. Visu-pirma jie privalo ru-

pinties vaikų ateitimi, jų ir visuomenės gerove. Šioje valandoje, kada mūsų tautai taip reikalingi mokinti ir apšviesti žmanės, tėvai privalo rupintis vaikų augštesniu mokslu ir apšvietimu.

Lietuvių skaičius Amerikoje siekia milijono. Bet peržvelgkime augštąsias mokyklas ir patirkime, kiek ten rasime lietuvių. Rasime begales žydų, vokiečių, japonų, net kinų, tik nerasime lietuvių. Net tokiuose didmieščiuose ir lietuvių centruose, kaip Chicagoje, New York'e, Boston'e, Pittsburgėje ir kitur, kiek yra lietuvių lankančių augštesnes mokyklas? Net skriudu apie tai mąstyti, o balsus, šaukiančius apie mokslą, raginančius tėvus vaikus mokinti — girdime nuolat ir visur. Šaukia inteligentai veikėjai, šaukia spauda. "Per apšvietą ir mokslą tauta prie geresnės buties žengia". Daug prakilnių asmenų, kurių kaulai jau senai puna po žeme, ir-gi prie to galingai šaukia. Vyskupas Valančius išmokė Žemaitiją skaitymo. Karžygis sermėgoje — Tadas Košciuška šaukia žodžiais: "Pasi-gailėkite ir švieskite kits kitą".

Kaltinsime tėvus už nenorą duoti vaikams mokslo, bet nemažiau bus kalti vaikai, kurie to mokslo siekti nenori. Nekartą patiriame priežastis, kad bernaitis ar mergaitė atšlija nuo mokslo, kad reikia sėdėti prie knygos ir vargti. Stoka tokiuose supratimo mokslo prasmės ir svarbos. Nėra juose to užsidegimi ir noro, kokio buvo kupini ne vienas jaunuolis ar jaunuolė Tėvynėje. Diena dienon po mylią ar pusantrus kelio su duonos pluta maisto ējo iš tėvų gričios mokyklon, kad ingyti mokslo ir žinių. Reiktų kiekvienam jaunuoliui įsitęmti rimtus ir naudingus patarimus, kad ką išmoks jaunystėje, iš to nauddsis ligi grabo lentos. Štai ką sako Vincas Kudirka:

“Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos neapleiski! tuomet, kada jau-
[si,
Kaip kun's ima stingti, dvasia jau nus-
[nudūs,
Vėlu juok prie darbo nei sėsi nei piauši”.

Jaunystė, tai it sapnas, kurs greit
praeina ir išnyksta. Tik ji apčiuopiamus
pėdsakus palieka. Jei sumaniai ir
išmintingai ji praleista, gražūs ir nau-
dingi palieka pėdsakai. Kas jaunystėje
išmokstama, tas pasilieka visam am-
žiui. Kaip tad smagu po sunkaus jau-
nystėje triūso vėliau skinti varpas ir
rinkti tojo triūso vaisius.

Jaunimas-tautos viltis! Bet tik
toks jaunimas, kuris pajautoms ir dar-
bais skalsus. Tauta neras vilties tame
jaunime, kuris jaunas budamas paseno,
išseko, nuvyto idealuose—liko be ugnies
ir tvėrimo jėgų. Tad vardan tautos—tos
tautos, kurią ilgus amžius svetimi prie-
šai naikino, persekiojo, ir kuri per erš-
kėčius žengia link išsiliuosavimo ir
skaistesnio likimo—jaunime, eik moks-
lan, semk žinias ir buk naudingesnis
sau ir tautai.

Mokslo metų pradžia nebetoli. Mo-
kslas prasidės, o ką darys mūsų jauni-
mas? Tas, ką moka patsai apsispręsti
ir atrasti, kas gera ir naudinga, mokės
pasirinkti kelią, o už tuos, ka dar nepa-
jėgia apsispręsti, tesprendžia tėvai ar
globėjai.

Jaunime, į mokslą! Per jį sau ir
tautai geresnę ateitį gaminki.

LAŠAS.

SMARKUS MOKINYS.

Tikėjimo mokytojas: Taigi, kaip jau sakiau,
pragaras yra vieta, kur nuolat dega ugnis ir yra la-
bai karšta...

Mažas Petrukas: Atsiprašau pono mokytojaus,
o iš kur pragaras gauna anglių?

Mokytojas: O kam tai klausi?

Mažas P.: Vai mano tėtis galėtų pigiai jam
anglių parduoti.

ANT SAULĖS LAIDOS.

Taip liudna man kartais ant saulės
[laidos!
Tarytum šviesos spinduliuos'
Palydžiu sapnus paskutinės mal-
[dos!
Tarytum ko truksta, gailiuos!
Ir veltui rytojaus sulaukti vyliuos,
Man liudna ant saulės laidos!

Ilgėjimo mintys eilių eilėmis
Vyniojasi iš atminties;
Vilioja į toli žvaigždžių akimis
Po priedanga sargo-nakties,
Ir slėgdamos gula sunkiai ant širdies
Tos mintys eilių eilėmis!

Pavargusiai gamtai ilsėtis ramu
Po priedanga mėsvo dangaus:
Žvaigždžių milijonai žydrų mar-
[gumu
Išaugšto ant jos besargaus!
Tik atilsio mano dvasia neragaus
Nors gamtai ilsėtis ramu.

Poėzijos ir inkvėpimo vargai
Ant temstančios saulės laidos!
Aš jūsų kančios nemainyčiau tikrai
Ant blizgančios augso naudos.
Nenoriu nei miego ant saulės laidos!
Verčiau inkvėpimo vargai.

MAIRONIS.

Vasarą kiekvienas, sveikas ar ligotas, turi
miegoti prie atidaryto lango, tik reikia žiurėti, kad
priešingieji langai ar durys nebutų atidaryti, t. y.
kad nebutų oro traukimo pro ląvą. Stiprus, užartuoti
žmonės ir žiemą gali prie atidaryto lango miegoti.
Bet silpni, dažnai slogą ar kitą kokią ligą gauna,
žiemą turi buti labai atsargūs su langų darinėjimu.
Tik labai pamažėl gali prie to priprasti, pavyzdžiui,
atidarinėjant ir išvėdinant kambarį vakare, prieš
gulant. Taj kalbama apie miesto gyventojus, nes
miesto oras naktį žymiai tyresnis, kaip dieną.

LIETUVOS KARININKAI.

Pulkininkas Glovackis — vienas pirmųjų organizatorių Lietuvos armijos, didelės drąsos, valios ir energijos karininkas; Augštuolaitis — Prūsų Lietuvos batalijono organizatorius ir vadas; karininkas Vanagaitis — žinomas gaivintojas ir veikėjas Mažojų Lietuvoj. Jis padėjo suorganizuoti Augštuolaičiui Prūsų Lietuvos batalijoną.

MOTERIS IR PRAKILNUMAS.

Pasaulyje šventenybių yra daugiau, negu kai-kurių manoma.

Tos šventenybės yra širdyse prakilnių žmonių.

Šventenyčia yra menkutėje švarioje grįčioje, kur kudikiai ir vaikai, suklaupę šalip motinos kelių, kartoja augštus žodžius — “Sveika Marija”. Motina tuomet yra šventa vaidelyte, kuri nekaltas sielas maldos sparnais kelia, lėkdina nuo požemių pas Amžinąjį. Motina meta pirmąjį grūdą į kudikio sielą ir augina jį nemirtingumo prasmėje.

Kur tik siekia intaka geros motinos, ten yra dangaus kamputis. Jos meilė padaro visa šventu, ką ji tik apima. O kai savo glėbyje užmigdina kudikį, jina stoji tikra šventenyčia, iš kurios

plaukia giliausios maldos ir prašymai gyvenimo ir sveikatos brangiausiai esybei. Tėmyk tąsak į geros motinos veidą, įsivaizdinsi angelo išraišką.

Šventenyčia yra ligininės salė, kurioje patyliai vaikščioja-slanko slaugė — gailestingoji sesuo, kuri baltame apėde pildo Dievo pasiuntinystę. Nešdama kenčiantiems pagelbą, gydo jų kunus ir sielas. Apleidusi linksmybes, ji neša sunkią pasišventimo našta ir yra motina visų našlaičių ir apleistųjų. Skuba visur, kur tik suunkščia liga, ar nelaimė. Pasigailėjimo, pagelbos dovanomis jina apteikia be išimties visus — ir senus ir jaunus.

Kaip saldus angelas, jina žengia ligininės sale vedina ramybe ir pagelba. Tam jina suvilgo karštingės išdžio-

vintas lupas, kitam atvėsina nušutusius pečius, trečiam pataiso pagaivę, ant kurios ulsisi skaudanti galva; vaisių rasa suviigo žaizdas ir skaudulius, marindama jų sope ir teikdama ligoniui stiprinanti miegą. Švelni jos ranka kiekvienai žaizdai suranda balzamą; malonus balsas kiekvienam suteikia drąsos ir vilties. Atydi, neaptingus jinau visuomet kograičiausia skuba prie tų, kurie jos reikalauja. Ta salė, kurioje jinau slaugo kentančius skausmus, ar mušio laukas, kur jinau gaivina sužeistuosius, yra šventvietėmis, o jinau šventąja vaidelyte.

Moteris-žmona yra ne vien namų šeimininke, bet ir vaidelyte, kuri spiečia aplink šviesą ir šilimą.

Visa šeimyna glaudžiasi apie tąjį aukurą ir apsišildo bendra šilima. Jinau kursto aukuro ugnį, jaučia norą, kad visiems būtų gera ir miela, kad vyras turėtų saldų poilsį po darbo ir užsimirštų apie vargus ir rūpesčius.

Vaidelyte yra mokytoja, kuri atidaro vaikams duris prie mokslo. Jos užduotis didelė. Ji rauna lauk iš jaunų širdžių blogo šaknis, jų vieton sodina gero diegus ir sėja mokslo grudus. Nekartą jos išėti geri grudai nukrinta ant bergždžios dirvos—sudžiūsta ir išnyksta be vaisiaus, o dažniausia atneša geidžiamus vaisius ir tas buna jai didžiausia dovana!

Kiekviena moteris gali būti vaidelyte, jei savo krutinėje saugo šventą ugnies kibirkštį—tą šilimą ir šviesą, kurią privalo skleisti aplink. Kiekviena tada gali būti palaima kitiems ir Dievo pasiuntine, kada pažįsta žmoniją, jos reikalavimus.

Yra daugybė pašaukimų, kurie duoda progos apreikšti augštą ir prakilnią sielą, neatsižvelgiant ar tai būtų darbas, reikalaujantis didelio mokslo ir žinių, ar praščių-praščiausias užsiėmimas. Lyginai verta nulenkti galvą prieš siuvėją, visą dieną sulinkusiai sėdinčią prie mašinos ir uždarbiaujančią savo pragyvenimui, o nekartą senai motinai, tėvui ar jauniems broliukams, kaip

ir prieš turtingą labdarę, kuri duoda pinigų steigimui ligoninių, pavargėliams ir našlaičiams prieglaudų ir kitų naudingų įstaigų. Tenerugoja, jei tarpais prastas darbas išsirodo sunkus. Tai dažniausia yra delto, kad neužtektinai jį suprantame ir neineiname jo dvasion.

Augštyn kilkite širdimis visų pašaukimų moterys!

Matas.

NAKČIA.

Saulutei užmigus ramybės man stigo.
Rymoti pradėjau prie skomio sau vie-
[nas.

Skaityti norėjos, bet akys užmigo:—
Užmigo pavargę nuo darbo per dienas.

Mėnulis iš tolumo krašto, iš girių,
Beribėj padangėj, pakilęs žiurėjo.
Pamatęs kartybes išgertas iš taurių:—
Išballo, nuliudo, gailėjos, liudėjo.

Švelnutis vėjelis, bučiavo krutinę
Ir glaudė prie savės ir ošė dainele,
Šlamėsiu lapeliais vainiką nupynė,
Karolius užnērė perlinė raselė.

Aušrinė žvaigdutė iš rytų tekėjo,
Ir juodasai šydas nuslinko ilsėti.
Išaušus dienele tą patį žadėjo
Ir kėlė ir liepė pasaulį mylėti.

Naras.

Teatre.

Artistai-mėgėjai viename kaime vaidino veikalą. Ten nuėjo ir vienas sodietis. Vakaras buvo taip nuobodus, jog sveičias sodietis ėmė labai žiovauti. Tai pamatęs prieina prie jo vakaro rengėjas vienas studentas ir nebeiškentėdamas sako: "Tamsta taip žiovauji, jog mane baimė ima, kad neprarytumei".

—Nesibijok Tamsta, aš jau nuo kelių metų nebevalgau kiaulienos.

Močiutė — pasakų sakėja.

—Močiutė, pasakyk pasaką!

—Nesakysiu.

—Pasakyk, močiutė, pasakyk!

Ir tik po ilgų ir inkirių prašymų močiutė, verpdama rateliu, sudariusi nuostabią miną, priedavo prie pasakų sakymo.

Ir kokių pasakų ji mums prisakydavo. Ir trumpų ir ilgų. Kitą pasaką sakydavo kelius vakarus po valandą, dvi ir tris be apsistojimų. Pasakų turinys įvairus. Apie regimus ir neregimus pasaulius, dvasias, apie vaidinimus, kuriais visą kuną, it ledeliais nušaldydavo, apie užburtus kunigaikščius, apie raganas, įvairias kares; įvairius žmonių nuotikius.

Nuostabi tai buvo močiutė — pasakų sakėja. Kokia atmintis, kokia vaidentuvė, kokia iškalba! Tokių dažų vargu surasti puikiausių poetų veikaluose. Sakydavo ir niekuomet neišsakydavo, neišsisemdavo. It iš gajaus šaltinio vandens srovė — taip tekėdavo jos iškalbios mintys, plati įvairi vaidentuvė. Vezdavo ji mūsų domą į nežinomus karštus, į miškus, į plynias — raištus, į kovų laukus, nuvesdavo net į patį pragarą pas raguočius — vadeguočius velnius, parodydavo, kaip jie kankina “griešninkus”; nuvesdavo į dangų pas Dievulį — ilga didelė žila barzda senelį, aplink kuri spiezdavosi buriai gražių angelų; nupiešdavo puikiausius žirgus ir raitelius, nepaprastos grožės jaunikaičius ir mergeles — panas; viršmogių didvyrius, kurie nugalėdavo didžiausias kliutis eidami prie tikslo ir jį priedavo.

Klausydavome jos pasakojimų ir negalėdavome atsiklausyti. Buvome keturi broliukai ir trys sesutės. Šiltesniu metu atbėgdavo ir kaimynų vaikai ir tąsyk apsėdę močiutę plačiu ratu klausydavome jos pasakų. Atsimenu, kokią

intekmę jinai padarydavo. Sakydavo retai, žodis po žodžio ir tie jos žodžiai, sudaryti vaizdai ir įspūdžiai gyvai atsimušdavo ant besiklausančių veidų. Pats mažiausias šalčių Pranukas išsižios, išsižios ir galvutė, tarsi ant kokio miklaus daikto uždėta, sukasi, kilojasi. Žiobtels, gurkt, trukt visu kuneliu, net visi sužiura į jį, o jis it styga išsitiesęs klauso. Pasitaikydavo kai — kada ir nesmagumų, kada po pasakų apie baisesnius daiktus kaimynų vaikai bijodavo patys vieni namo pareiti, Prisieidavo didesniems lydėti.

Močiutė nebuvo mokyta, vos maldaknygę galėdavo skaityti, bet tik tą, kurią ji, kaip savo, turėjo. Naujo “druko” ji neįstengė skaityti. Daug giesmių, ilgų maldų, karunkų ir litanijų jinai mokėjo atmintinai. Turėjo jinai Dievo suteiktą kibirkštėlę — atminties ir iškalbos dovaną.

Daug jos pasakytų pasakų tenka skaityti knygoje. Bet tai tik nuotrupos, tik lukštai tų skalsių minčių, žodžių ir vaidentuvės, inglaustų į siaurus rėmus. Daug indomių pasakojimų dar nėra užrašyta. Jie, rasi, dar tūni atmintyje tų, kurie juos girdėjo. Jei bus jų tarpe gabesnių ir rupestingesnių apkainavime liaudies tvėrybos, rasite, surašys ir likusius dalykus.

Amžiną atilsį — mirė močiutė! Niekas jos taip nesigaili ir neatsimena, kaip tie, ką jos pasakas girdėdavo.

— Neverkite, vaikučiai — ramindama kalbėdavo mūsų motina — močiutė danguje ir ten mažiems sako pasakas.

Šešėlis.

Teisme.

Teisėjas: Ar tamista jau esi sėdėjęs kalinyje?

Kaltininkas: Taip, ponuti, tupėjau.

Teisėjas: Už ką.

Katalikas: Už kosulį. Bekraustydamas paslėptuosius kaimyno pinigus sukosijau. Tas pabudo, ėmė šaukti: vagis, turėkite!... Išgirdę bernai mane sučiupo bešokant per langą.

Stasys P. Jokubėlis.

Sužeistas Lietuvis.

I

Traukinys skriste skrenda per žalius laukus, per miškus. Vis artyn ir artyn... Beliko kelios stotys — ir Lietuva. Bėgu in vieną in kitą stotį, klausaus, dar niekur negirdėti lietuviškai kalbant, o rodos, jau reikėtų... Prasideda Vilniaus apygardos, bet dar lenkiškai ir lenkiškai. Argi ir Kauno gubernijoje bus tas pat? Liudna. Bet ne, negali būti: skaičiau laikraščiuose, kad Lietuva atgijusi.

Kaip senai bebuvau Lietuvoje! Tur būti, viskas atsimaigė... Metai slenka ir viskas mainosi. Gal nebepažįsiu gimtojo kampelio: gal iškirto miškus, išarė dirvonus — ir liko nuogi laukai...

Mylėjau aš Lietuvos ažuolynus iš pat mažens. Aš juose augau, bėgiojau, ganiau; užaugęs gėrėjaus jais ir rasdavau paguodos po jų tamsiomis galingomis šakomis; ir sopėjo širdį, žiuimnt, kaip juos naikino, ir kas metai darėsi vis didesni tuščių dirvonų plotai... Man ašaros veržėsi matant, kaip žmonės nebrangina ir nemyli tų puikių giraičių, kurias taip gerbė ir mylėjo mūsų protėviai.

Senai, sau vienas atsišalinęs, svajodavau apie Lietuvą, apie praleistas ten jaunas dienas, ir geidžiau sužinoti apie senai užmirštus draugus, apie laukus, miškus, dirvonus.

Burtų šalis — tie dirvonai. Regis, tada paskutinį kartą man teko ten būti. Atmenu, ėjova mudu su Malvina keleliu, o iš abiejų pusių plačiame dirvone žydėjo linai; tarp linų riogsojo juodi, apdaužyti, giliai suleidę in žemę savo negyvas šaknis ažuolų kelmiai.

Riogsojo jie it, rodos, norėdami atkeršyti už tokį pasielgimą su ažuolynu, o aplink žibėjo mėlinomis akutėmis linų laukas. Toliau ošė giraitė.

Mudu ėjova su ja!... Ji buvo jauna, graži, panaši in tuos linų mėlsvus žiedelius, apsisagsčiusius ryto sidabrine rasa. Mylėjova viens antrą, kaip tik gali mylėti jauna širdis. Aš buvau pasiryžęs atiduoti jai visą savo gyvenimą, visą savo likimą.

Atmenu, ėjova tylėdamu. Staiga ji pakėlė mėlsvas akutes ir prašė manęs patarti, kas daryti? Aš buvau neturtingas ir turėjau žiūrėti, kad kąsnį duonos užsidirbus; ji buvo dvarininko duktė. Tėvai žadėjo prakeikti ją, jeigu neatsisakytų nuo manęs. Aš

prizadėjau jai... prizadėjau viską padaryti ir viską paaukoti. Ji man dėkojo ir žadėjo mylėti...

Bet... likimas kitaip panorėjo. Nekartą aš, mētydamasis po pasaulį, svajojau apie Malviną. Ilgai man stovėjo akyse jos malonus paveikslas...

Niekad neužmiršiu Lietuvos dirvonų!...

II.

Štai jau Vilnius. Paliko ir jis. Traukinys neša vis toliau, vis arčiau prie mano tėvynės. Jau pasirodė sodžiai, viensėdžiai, miškeliai. Širdis ėmė tankiau klastėti, mane apėmė džiaugsmas—tuoj pamatysiu gerai pažįstamą Gaisupio mišką, kuriame ne kartą ganiau naktims; gerai žinomus laukus ir seną, apirusią stotį.

Žiuriu pro langą in mirgantį mišką... Taip ir norisi greičiau šokti, numesti batus ir visą miesčionišką varžą ir bėgioti po pievas, gulėt ant žydinčios, žalios žolės, skinti gėles, klausyties paukščių čiulbesio, bičių dūzgesio...

Myliu aš pievas, mišką, ten randu paguodos, užmirštu visas nelaimes, visus širdies skausmus, užmirštu visa — ir tada man darosi linksma, lengva, tada rodosi esu laimingas...

Traukinys ima stoti. Tai mano stotis, tai Laba. Ji nepersimaigė, vis tokia pat. Tik keli medžiai, kuriuos aš palikau kažkada mažus, užaugo, išsiplėtojo.

Reta kas iš mūsų Labos ir tevažiuoja. Vienok, traukiniui sustojus, ir čia gyvenimas sujunda: vaikščioja keliautojai, bėgioja konduktoriai, šniokščia traukinys, bet neįgam. Suskambino kartą antrą — ir vėl traukinys judinasi, keliautojai bėga skuba. Traukinys šniokšdamas pasislėpė miške. Vėl viskas nutilo. Tik apušė neramiai judina savo drebančius lapus, it kažko stebėdamos. Senutė, dar kartą apsidairiusi, kiutina sau namo, nieko nesulaukusi. Rytoj vėl tas pat. Ir taip kasdien. Atužia iš kažkur traukinys, išlipa keliautojai — ir vėl traukinys skuba ir keliautojai skuba bėga, it ko vejami. Kiek jų čia yra pravažiavę ir dar pravažiuos, — ir vis skuba, bėga kaip bangos. Ir viskas gyvenime kaip bangos, vėtros vejamos.

Palikęs paniūrusią, tamsią stotį, einu namon pėkščias, einu in savo sodžių, kaip eidavau kitą kartą, sugrižęs iš Kauno iš mokslo... Tik nelaime, aš dabar

jau nebe toks, kaip tada, ne toks... Mane ilgai kankino gyvenimas... Mėtė iniršusios jo bangos ir užmušė, užnuodijo visus gerus jausmus, norus. Bet, pajutęs iš mažens man priaugtą gamtą, it atgimiau: pajutau kažkokį kitą gyvenimą, daug prakilnesnį. Ir leidaus bėgti in plačius žalius laukus, miškus...

Buvo puikus rytmetys. Rytuose ką tik pradėjo švisti, it didžiausias gaisras, aušra. Mane sutiko malonus pietų vėjelis, kurs nešė su savim lauko gėlių kvapą. Ir aš, it senas kalinys, ištrukęs iš kalėjimo, gėriau tą malonų orą, skyniau rasotas lankos gėles, rausvus dobilų žiedelius ir glaudžiau prie krutinės, prie veido... Nuskintos gėlės glamonėjo mane, glaudėsi, apvilgė sidabrine rasa mano skruostus, ir aš vaikščiai šipsodamas ir, netikėdamas pats savo akimis, ilgai žiūrėjau in tą mirgančią lanką, in ramiai sriuvenantį upelį, in dailiai išsikerojusius prie upelio krantų žalius karklus, kuriuose tuo pradēm čiulbėjo lakštingala.

Štai pirmi saulės spinduliai, it auksu, apibėrė tą puikią gamtą, ir aš, žiūrėdamas in lauką, in krumus, in gėles, kurios apsisaugstė ryto rasos lašais tarsi gintarais, atminiau kažką senai praėjusį, kaip sapną, atminiau jaunumės dienas, jaunumės, kuri jau nebegrįš. Tada aš dažnai, sutikdamas aušros spindulius, braidžiojau po tą rasotą žydinčią lanką.

Aš pažinau savo gimtinės laukus. Taip. Dabar aš gerai atsimentu. Man žinomas čia kiekvienas kalnelis, kiekvienas medelis; aš čia mažas bėgiojau, ganiau, užaugau... Ir suspaudė man širdį, akyse pasirodė ašaros... Kiek laiko! Kiek laiko praėjo.. O ką aš gerai atsimentu. Man žinomas čia kiekvienas kalpraleidau tiek brangių jaunų dienų, beieškodamas laimės, džiuvau, kentėjau po miestus, nematydamas saulės, o ką aš turiu? Vien tik sunaikinau savo pajėgas, nusilpnėjau, o laimė dar nesužibėjo. O kiek pasaulyje tokių nelaimingų žmonių!... Jie puola, bėga, blaškosi — prie laimės, prie turtų. Ne, jie patys nežino, prie ko. Jie džiuna gėsta, kaip apušės lapas rudenį, ir nemato, nežino, kad čia galima rasti laimė, kad laimė yra kentėti, darbuotis po tuos plačius laukus. Tik nereikia ieškoti laimės, ji pati inžengs in žmogaus gyvenimą.

III.

Dar ištolo žiūrėjau, norėdamas išvysti, kaip beatrodo mano senai apleistas kampelis... Musų kluone jau matyti, kaip atmenu, ažuolo viršunė, kurį kitą kartą išvažiuodamas prašiau tėvelio nekirsti. Tėvas

prižadėjo. Ažuolas pasidaręs dar puikesnis; jo galin-gos šakos sužaliavo, apsidengė tamsiais lapais; jis, it koks galūnas sodžiuje stovėjo nelenkdamas savo viršunės prieš audras. Išketus savo šakas ant griuvančios trobelės, tarsi norėdama ją priglausti ir apginti nuo lietaus, vėjo, stovėjo, žaliais lapais pasipuošusi, šimtametė vinkšna. Čia kitą kartą kas rytą kukavo gegutė.

Aplūžusioje trobelėje tamsiame kampe gulėjo lignonė. Aš jos nebepažinau (tai buvo mano motina). Ji ilgai žiūrėjo, akis išplėtusi, in mane, paskui stvėrėsi už galvos, norėdama patirti, ar tai ne akyse jai taip rodos. Pagaliaus, pakėlusį galvą, tarė:

— Staseli! tai tu! ?.. Ar tikrai tu?

Aš paėmiau, prispaudžiau jos nusilpnėjusią ranką prie lūpų ir pamačiau, kaip nušvito senutės veidas. Tada aš insižiūrėjęs pažinau žydrias akis, kurios taip maloniai in mane žiūrėjo, tarsi sakydamos:

— Tu viską užmiršai, užmiršai ir mus vargšus. Kaip gaila.

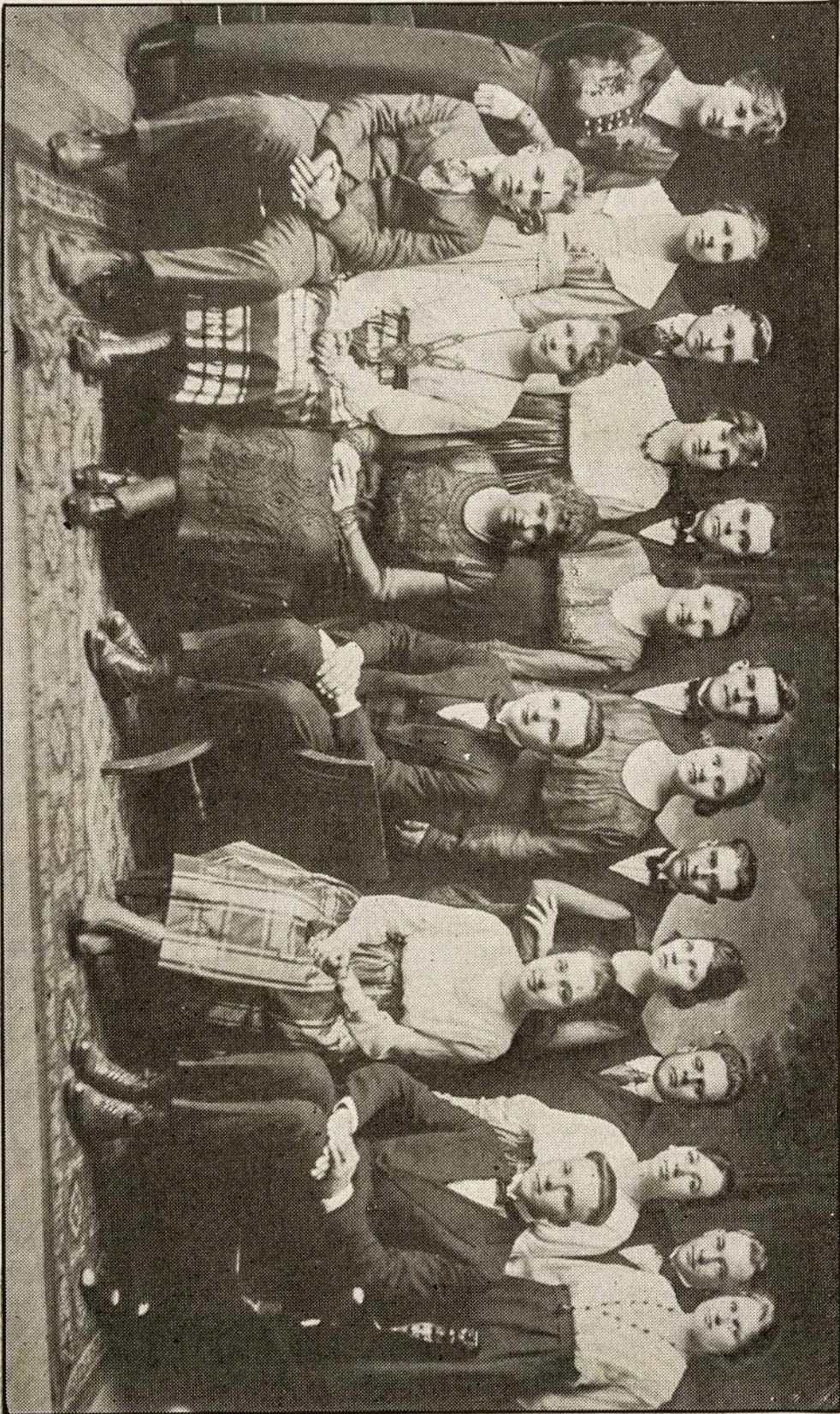
Sunkiai atsidadususi motina vėl pratarė:

—Ačiū, Staseli, kad sugrįžai. Taip aš troškau tave pamatyti nors prieš mirsiant. Aš tave dažnai sapnuodavau; tariau, gal ir gyvo nebėra. Kartais net pykdavau, kad tu mus užmiršai, bet atleisk. Dabar man lengviau; lyg liuosiau galū alsuoti. Sėskis! papasakok, kaip gyveni? Kodel taip ilgai nerašei? Gal dar nē nežinai, kad tėvelio jau nuo Kralėdų nebēr šiame pasaulyje... Žinai, mano brangus sunau, kaip jis tave norėjo pamatyt prieš mirdamas. Visą laiką klausinėjo, laukė nors laiško nuo tavės, bet kaip nēr taip nēr. O prieš pat mirdamas jis taip-pat, kaip ir aš, sapnavo tave, kalbėjo, paskui pradėjo klajoti, jam akyse vis tu ir vis su tavim kalbėjo. Mirdamas su niekuo nešnekėjo, vis tau kalbėjo apie meilę savųjų, apie Dievą, merdėdamas tiktai tiek ir beįstarė — sunau neapleisk tėvų mylimo kampo, nevažiuok klaidžioti po pasaulį, nes tada užmirši tēviskę, tėvus, brolius. Taip ir mirė, netekęs tavės pamatyti.

Man širdį suspaudė, ir aš negalėjau jai nieko pasakyti, pasiteisinti, tik ašaros pabiro iš akių. Ji skundėsi toliau:

— Žinai, kaip sunku gyventi. Likau vienui viena, visi mane užmiršo. Kad ne panelė Malvina tai nors badu mirk. Šimtą kartų jai ačiū. Siunčia tarnaitę ir pati ateina valgyti pataisyti, apžiūrėti. Tur buti, aš niekad jai neatsilygįsiu. Mažai tokių pasaulyje.

Juodos trobelės durys sugirgždėjo ir pasirodė jose Malvina. Ji nustebė, pamačiusi mane; padavė ranką tardama:

LIETUVOS VYGIŲ 60-TA KUOPA KEWANE, ILL.

— Stasys! Iš kur tai? Netikėtai. Visi tarėm, kad tamsta visai mus užmiršai. Štai ir tamstos motutė taip laukė. O tamsta nė žinutės. Negerai taip užmiršti tėviškę!

Aš šokau teisinties, o ji sako:

— Aš tamstą gerai žinau, tamsta mane taip pat, rodos, pažįsti. Nesiteisink! Aš tamstą suprantu. Bet vis delto negerai! O jei žinotumei, kaip aš nuo tamstos laukiau žinutės; bet, gaila, — užmiršai.

Aš nežinojau, ką atsakyti. Ir kelias minutes abudu tyliai žiurėjova in viens antrą. Paskui aš atsikėliau ir ėmiau jai dėkoti už padėjimą mano motinai. Ji pažvelgė in mane nepatenkinta:

— Nedėkok man! Aš nenoriu, kad dėkotum. Aš tamstos motiną myliu kaip tikrą ir nenoriu padėkos. Mudvi su ja pasikalbava apie vargus, apie gyvenimą. Mano tetušis ir motina mirė, ir aš likau viena vienintėlė. Man nuobodu, ir džiaugiuos, kad turiu su kuo padejuti, pasikalbėti, kam pasiguosti.

Man nušvito akys. Norėjau jai viską papasakoti... kaip aš ją myliu... bet ji pirma pradėjo:

— Atmeni, Staseli, mokslo laikus? Atmeni puikų rytmetį, kaip mudu persiskyrėva, tuos dirvonus su tavo mylimais ažuolų kelmiais?.. Tu ten pržadėjai mane mylėti... Nejaugi tavo širdis atšalo? Ne, aš tikėjau tavim ir laukiau, kada išvysiu tave, dabar tikiuos, kad tu mane tebemyli. Aš likau viena... Tu nė manyti nenumanai, kiek kartų aš vaikščiojau in anuos dirvonus, kiek naktų nemiegojau... Ne, tu manęs nesuprasi...

Man širdis ėmė smarkiai plakti, ir aš šnibždomis kalbėjau:

— Myliu, myliu... Koks aš dabar laimingas? Ji žiurėjo in mane savo skaisčiomis, pilnomis džiaugsmo, akutėmis... Pažvelgęs in motiną, pamačiau, kaip ji džiaugėsi, matydama mudviejų laimę.

Sudrebėjo žemė. It perkuno trenksmas mudundėjo per kalnus. Aš pakėliau galvą. Nustebau. Prieš mane stovi paniurę juodi kalnai. Kareiviai ritasi per juos su trenksmu bildesiu. Kiti krinta ir rieda in pakalnę, kaip žolė nuo dalgio. Armos, tarsi perkunija, nesiliaudamos griaua, kulkosvydžiai traška, šaudyklės pykši, it pragare. Aš atsikosėjau. Visa, ką mačiau, ką kalbėjau, buvęs sapnas... Aš miegojęs, ir granata plysdama išbudinusi mane... Prakeiktas šovins! Dar bučiau pasapnavęs.

Norėjau kelties, bet petyje pajutau sopulį ir kirtau ant žemės. Visi mano draubūžiai bėsa kruvini. Mane slėgė tie paniurę užsimastę Kaukazo kalnai, kuriuose kitą kartą svajodavau pavaikščioti. Aplink

mane, nuo kalnų nusiritę, gulėjo kareivių lavonai... Karuomenė pasitraukusi. Aš šaukiau pagalbos, bet mano šaukimą tegirdėjo vien tik tamsūs juodi kalnai...

Ėmė temti. Man baugu darėsi tarp juodų kalnų ir kareivių lavonų...

Naktį lijo, ir mane lyg atgaivino. Gėriau purviną vandenį... Baisi naktis... Aplink mane, it pėdai rugių lauke, numirėliai. Kniaupiuos in negyvo draugo apsižustą, stengiuos užmigti, sapnuoti apie motiną, tėvynę, apie myliamą Malviną, bet akys nesimerkia...

Ryto metą mane pusgyvį pakėlė sanitarai.

.....

Tėvynės" redaktorius, p. Račkauskas, liesas ir susisukęs žmogus. Iš jo darbų — prisimynus valkioti vardus gerų asmenų, naudingai triušiančių tėvynei, matyt, kad jo ir sąžinė susisukus. Nors ir biauriausia išmislą plėčia skleidžia taip, lyg tai būtų gryniausis tikrenybė.

* * *

Skaisti Clevelando lietuvių kolonija "Vanagą" iš savo lauko išvijo. Akroniečiai, be abejo, ir - gi tą stipeną išmes už tvoros.

* * *

Liberatų srovė pasigaminu varpą, kad bent juomi savo vardą palaikyti. Kaista, kad prieš tąjį varpą tupinėja ir kai-kurios katalikų draugijos.

* * *

Liberalų Seimas, sutraukęs daug katalikų draugijų atstovų, liberalų vadams buvo davęs daug vilties. Tai buvo matyti iš jų triukšmavimų ir triumfų. Bet tos viltys vėl greit apsiniaukė juodais ukais, kada pamatė, kad įstengta tik garsiai pašukauti nepadarius jokių darbų.

* * *

Pakrikę visais žvilgsniais lietuviai cicilikai užplovė visą Ameriką atsišaukimais į Vyčius, kad šiepametę savo idėjas ir darbus eitų pas juos ir drauge vykdytų "socializmą". Nabagėliai! Pirmiau apsilopykite kuno ir dvasios plyšius, tąsyk bus bent smagiau į jus pasižiūrėti.

IS CENTRO RAŠTINES.

Ši metų mūsų organizacija žymiai pasididino skaičiumi naujų narių. Naujų narių surašas siekia ligi 591. Čia dar nepriskaityta naujų kuopų nariai, kurios šiomis dienomis susiorganizavo; k. v.: 98-ta kp. *Bronx, N. Y.*, 99-ta kp. *Perth Amboy, N. Y.* Taip-gi nepriskaityta tų kuopų, kurios neprisiųsdavo aplikacijų. Taigi priskaičiau tų kuopų narius bus apie tukstantis.

Jeigu kas metų po tukstantį prisidės prie Lietuvos Vyčių organizacijos naujų narių bei naujų spėkų, tai organizacijai dar tvirčiau sustiprėjus, Lietuva susilauks didesnės paramos.

Jaunimas, kuris buvo pakrikęs, renkasi prie vieno kuno; pratinasi prie organizatyvio gyvenimo, pradeda pildyti organizacijos duotą discipliną.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAI.

“Vyčio” No. 9 (64) Centro Raštinko atskaitoje (aukų skyriuje už balandį) spauda padarė sekančią klaidą: Apleido aukas \$18.00 48-tos kp. iš Springfield, Ill., o jos vieton paskelbė antrą kartą auką \$29.40 34-tos kuopos iš Hanover, Pa. 34-ta kuopa tik kartą prisiuntė \$29.40 aukų. To mėnesio aukų suma \$374.68 teisinga paskelbta.

“Vyčio” No. 6 (63) atskaitoje vasario mėnesyje pažymėta mokesčiai \$1.00 B. Ivanauskiutės, turėjo būti Vytės B. Ivaškevičiutės.

NAUJI NARIAI PRISIRAŠIUSIEJI PRIE LIET. VYČIŲ ORGANIZACIJOS IR UŽREGISTRUOTI CENTRE PO LIET. VYČIŲ ŠEŠTOJO SEIMO.

(Tąsa iš 55, 56, 60, 61 ir 64 num.).

Prie 2-tros kp., *Lewiston, Me.:*

4 (564) Antanas Kliostoraitis, 5 (565) Antanina Petrušaitė (Vtė A. persikėlė iš priaugančių sky-

riaus. Ji jauna pradėjo veikti Vyčių organizacijoje. Darbais ir išvaizda tikra Vytė);

Prie 7-tos kp., *Waterbury, Conn.:*

27 (566) Jonas Urbštonaitis;

Prie 23-čios kp. *Philadelphia, Pa.:*

4 (567) Jonas Sabas, 5 (568) Stasys Zubaitis, 6 (569) Juozas Barisas, 7 (570) Juozas Vitkauskas, 8 (571) Petras P. Grajauskas, 9 (572) Juozas Gudavičius, 10 (573) Juozas Tamulinas, 11 (574) Vladas Križinauskas, 12 (575) Stanislovas Višniauskas;

Prie 61-mos kp., *Paterson, N. J.*

8 (576) Morta Karkauskaitė, 9 (577) Karolina Žizulkaitė;

Prie 80-tos kp., *St. Louis, Mo.:*

8 (578) Marijona Labanauskiutė;

Prie 86-tos kp., *Du Bois, Pa.:*

2 (579) Bernardas Šalalis, 3 (580) Marijona Mikėlioniutė, 4 (581) J. A. Urbonas, 5 (582) Magdalena Kaminskaitė, 6 (583) Augela Urbonaitė, 7 (584) Pranas Kartavičia, 8 (585) Marijona Ječkauskiutė, 9 (589) Magdalena Navitskiutė, 10 (587) tė, 12 (589) Marijona Rakauskiutė, 13 (590) Vincas Likatavičia, 14 (591) Mykolas Mikėlionis.

Prie 24-tos kp., *Chicago, Ill.*

1 (592) Juozas Mačiuliolis, 2 (593) Simonas Pauliukonis, 3 (594) Petras Bročkus, 4 (595) Kazimieras Šidlauskas, 5 (596) Povilas Čėponis, 6 (597) P. Vyčias, 7 (598) Petras Trumpickis, 8 (599) Pranas Jakaitis, 9 (600) Marijona Vilkiutė, 10 (601) Marta Dailydžiutė, 11 (602) Ben. Darbutas, 12 (603) Matas Kuncė, 13 (604) Marijona Stogiutė.

V. Rukštalis,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

Aukos "Vyčio", spaustuvės įsteigimui.

Liepos 21 d., 1919 m. aplaikėme aukų \$23.00 nuo 43-čios kp. iš Grand Rapids, Mich. (Prisiuntė kuopos išdėninkas p. A. V. Jusas).

Vincas Rukštalis,
Liet. Vyčių Centro Rašt.

SPRING VALLEY, ILL.

Liepos 22 d., 1919 m.

L. Vyčių 28-ta kuopa prisiunčia \$10.00 dol. del Vyčių spaustuvės įsteigimo.

Su pagarba

St. Evanauskas, pirm.

Red. Prierasas: \$10.00 prisiuntė.

Liepos 22 d., 1919 m.

St. Louis, Mo.

Šiuomi prisiunčiame money orderį \$21.75c. Tai yra pinigai suaukoti L. Vyčių 80-tos kp. narių įsteigimui Vyčių spaustuvės.

Su tikra pagarba,

K. Vuosaitis,

L. V. 80-tos kp. rašt.

Red. prierasas: Pinigai \$21.75 gauta.

22-7-19 m.

Paterson, N. J.

Gerbiamieji:—

Prisiunčiu \$18.00 aukų Vyčių spaustuvei. Aukavo šie:

J. Spranaitis — \$5.00;

Po \$1.00: J. Žilius, V. Rutkaitis, V. Kulikaitis, V. Gudukas, A. Alubickas, J. Jusias, M. Eimutė, P. Demskaitė, M. Šukaitė, J. Švagždys, P. Juškaitis, M. Staniulis, B. Giedgaudaitė.

Viso \$18.00.

Su augšta pagarba,

J. Spranaitis,

61-mos kp. rašt.

Red. pr.: L. V. 61-mos kp. auka "Vyčio" spaustuvei Centras priėmė.

A. A. LEONAS PLEŠKAUSKAS. Gimė Kuršė-

nuose. Kaune gub. Prigulėjo prie L. Vyčių 55 kuopos Indiana Harbor, Ind., taip-gi prigulėjo prie vietinio Tautos Fondo 129 skyriaus, prie šv. Pranciškaus D-tės ir prie šv. Izidoriaus Dr-tės Oglesby, Ill.

Mirė 28 birželio 1919 m., sulaukęs 39 metų amžiaus.

Iškilmingos laidotuvės buvo 1 liepos Indiana Harbor, Ind.

Vyčių 55-ta kuopa apvainikavo velionio karstą gyvų rožių vainikais ir Vyčių burelis giedojo laike mišių gedulingas giesmes ir laidotuvėse dalyvavo.

Velionis buvo darbštus ir pavyzdingas jaunikaitis. Lai Dievas jam suteikia amžiną garbės vainiką.

55-ta kuopa.

MISLĖ.

— Kam Dievas bulves sutvėrė?

— O-gi kad ir vargšai turėtų kam kailį lupti...

* * *

SUSIBARĖ.

— Kada galų-gale nušausi savo margių, kuris per ištisas dienas nepakenčiamai staugia ir staugia, kad žmogui nei ramybės neduoda.

— Savo margių nudėsiu taip greitai, kaip Tamsta nušausi savo dukterį, kuri per dienas pianu tarškindama nei pasilsėti neduoda.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA.

CHICAGO, ILL.

Iš L. Vyčių Ch. Apskričio pusmetinio susirinkimo.

L. V. Ch. Apskr. pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 19 d. Šv. Antano par. svet., Cicero, Il.

Po maldai padaryta vardošaukis. Deleгатų dalyvavo 54-ri. Po išskaitymo protokolo, pirmininkas pasikaito užbaigtą Apskričio pikniko raportą. Viso tas piknikas davė \$146.75 pelno.

Eina valdybos raportai.

Pirmininkui Ig. Sakalauskui, už pasišventimą Apskričio labui, susirinkimas atsistojimu ir rankų plojimu išreiškė padėką. Iš izdininko S. Šimulio raporto pasirodė, kad per pusmetį (6 mėnesius) į Apskričio kasą inėjo \$673.17; išlaidų \$255.32; lieka \$417.85. Talentų izdan inplaukė — \$233.00, išlaidų buvo—\$100, lieka —\$133.00; Viso Apskričio izde yra \$550.85.

Šalip buvusio Apskričio korespondento išrinkta dar du. Susirinkimas išnešė pageidavimą, kad šieji išrinkti korespondentai pasiskirstytų iš katalikų laikraščių ("Draugo", Darbininko" ir Garso") vieną ir ten aprašintų Apskričio nutarimus bei darbus.

Talentų Izdo pirmininkas, M. Zujus, išduodamas raportą pranešė, kad penki asmenys iš T. Izdo apmokamomis lėšomis lanko dailės mokyklą. Kadangi lankantieji, o ypač p. J. Balsis žada dėti pastangas sudaryti kursus, kuriuose bus lavinama dailės dalykai ir kur bus galima atsiekti tai, kas ir svetimtaučių mokykloje, užtai Talentų Izdo valdyba, nenorėdama didinti izdo išlaidų, kandidatų skaičių daugina po valiai.

Išrinkta trijų asmenų komisija sutvarkymui Apskričio sumanymų ir inėšimų L. Vyčių 7-jam Seimui. Jon inėjo: M. Zujus, J. Sakalauskas ir M. Mažeika. Šalip to, kokius inėšimus ir sumanymus iškels išrinktoji komisija, kiekvienai kuopai palikta pilna teisė iškelti ir priduoti savuosius sekanciam susirinkime, specialiai šaukiamame Seimo reikalais.

Išlydėjimui iš Chicagos svečių-advokatų B. Mastausko ir K. Česnulio, nutarta surengti pagerbimo vakarienė liepos 22-ą dieną. Adv. B. Mastauskas yra Vyčių organizacijos ingalioinis Tautos Tarybon ir dabar jis yra jos prezidentu. Kaip toki ir kaip veikėjus Apskritys nutarė nuoširdžiai pagerbti.

Apsilankęs vietinis klebonas kun. H. Vaičiūnas pasakė jaunimui nuoširdžią kalbą, linkėdamas augtinarias ir darbas.

Kadangi vietinėje Chicagos anglų spaudoje tarpas-iš tarpo telpa žinių apie Lietuvą ir lietuvius, ir kadangi kai-kurios tų žinių pasitaiko neteisingos ir paduodančios klaidingus faktus, išrinkta keli asmenys, sistematingai sekti spaudą ir indomesnius bei interesuojančius dalykus apie Lietuvą ir lietuvių reikalus rinkti ir siųsti Lietuvių Informacijos Biurui Washigtone, kurio atstovai žinos kaip ta visa sunaudoti. Išrinktieji asmenys pasiskirstė spaudos organus, kuriuos jie seks.

Sekantis susirinkimas bus rugpjūčio 3-čią dieną Šv. Jurgio par. svetainėje. Tai priešseiminis susirinkimas ir specialiai Seimo reikalais šaukiamas.

Po įvairių pranešimų ir apgarsinimų, susirinkimas uždaryta malda.

Delegatas.

CLEVELAND, OHIO.

"Dirvos" šmeižtai.

Vietos ex-saliunininko organas, sausoji "Dirva", mėgsta, kiek įmanydama, šmeižti L. Vyčių 25-tą kuopą, tikėdamosi išardyti Vyčių energingą dvasią. Toli gražu "Dirvai" to atsiekti.

"Dirvos" No. 20 tilpo L. Vyčių pikniko aprašymas, kuriame išdėta didžiausi Vyčių netaktingumai bei silpnumai. Kad vaikėzai per tvoras suindę norėjo šeiminkauti ir prisiejo juos išvyti, "Dirva", pasityciodama, džiaugiasi, kad Vyčiai mušį pralaimėjo. O Vyčiai ten tiek pralaimėjo, "kiek Zablockis ant muilo uždirbo".

"Dirvos" No. 21-me Vyčių rengimo komisija parašė atitaisymą, kas netiesa buvo parašyta Nors redaktorius ir burbėjo, nenoroms talpiau sutrumpindamas atitaisymą, bet vis-tik atšaukė No. 22-rame reporteris vėl visa gerkle šaukia, kad piknikas užbaigė 6-tą, o ne 8-tą valandą, ir apyvartos nebuvo apie 400 dol. Kaip su plikiu nēr ko peštis, taip žoplam negali darodyti argumentais. Vaikėzus apmalšinius, biznis ējo kopuikiausiai ligi 8-tai val. vak. Ilgiaus negalima buvo, nes pradėjo tenti, o šviesų tame darže nėra. O iš apyvartos galima pasidžiaugti. Kuopai gryno pelno liko \$271 dol. su centais

“Dirva”, aprašinėdama dalykus neteisingai, nori polemikos, kad turėtų kuo bergždžią “gazieta” užpildyti. Nelabai tai garbingi uždaviniai, nors liberalų labai pamėgti.

Nelaiminga mūsų liberalų ir jų spaudos rolė!

Matas. •

PHILADELPHIA, PA.

Liepos 15 d. L. Vyčių 3-čia kuopa laikė susirinkimą. Narių buvo daug.

Išrinkta delegatas į Vyčių 7-ji Seimą. Išrinktoji Vytė K. Butkiutė apsiėmė savo lėšomis visą tą pareigą atlikti. Tai pasišventimo pavyzdys.

Antras nutarimas padaryta—įrengti pasilinksminimą ore. Surengimo Komisijon išrinkta 4 asmenys.

V. Sarbentas.

WESTVILLE, ILL.

Kaip kitose kolonijose, taip ir čionai Vyčiai turėjo išvažiavimą 4-tą liepos. Išvažiavime dalyvavo vien tik Vyčiai. Važiuodami dainavome lietuviškas daineles. Privažiavę į vietą, visi į vandenį, nes diena buvo labai karšta ir bevažiuodami labai sušilome. Išsimaudę ėjome valgyti prie “stalo” ant žemės įrengto.

Pasilinksminę į vales, grįžome vakare vėl dainuodami. Ačių vaikinams už “gėrimą” ir šaldinį, o merginoms už taip puikų ir skanų valgį.

Daugiaus tokių išvažiavimų.

J..... K.

ROCHESTER, N. Y.

Sekmadienyje, liepos 20-tą dieną, Rochesterio Vyčiai turėjo metinį išvažiavimą.

Surengimo komitetas išrinko puikią vietą, vadinamą Bay-View; iš vienos pusės didelis ežeras, iš kitos—gražios, žalios pėvos ir kalnuotos girios.

Vyčiai skaitlingai atsilankė ir visi gražiai pasilinksmino; po pietų atsilankė ir kuopos dvasiškas vadovas kun. J. Kasakaitis.

Po skanių užkandų dainuota Vyčių himnas ir įvairios kitokios dainos. Vyčių Orkestras nenuilstan-

čiai grojo ir visi turėjo progos pašokti lietuviškų šokių.

Visi tariam ačių komitetui už taip puikų surengimą “Liepinės” (Šį metą neturėjome “Gegužinės”). Lai tas pats komitetas pasidarbuoja taip uoliai ir toliaus.

Teodozija.

WESTVILLE, ILL.

Praeitą antradienį, liepos 29 d., Lietuvos Vyčių 85-ta kuopa laikė speciali susirinkimą kas link ateinančio Seimo. Nutarta nusiųsti vieną atstovą — Pr. Jurą, kuris su mumis jau gana geras laikas kaip nenuilstančiai darbuojasi. Apmokėjimui važiavimo kaštų nariai kiek galėdami, aukavo iš savo kišenius. Aukavo sekantieji: gerb. klebonas kun. Brigmanas—\$15.00, J. Ragaišis—\$5.00, po dolerį aukavo: Jurgis Jurgutis, Juozas Karpavičia, Juozas Rakauskas, Jonas Grimaila, Jurgis Karpavičia ir Juozas Brazaitis. Ačių jiems, ir mūsų kuopa turės Seime atstovą.

Po susirinkimui trys nariai, Grimaila, Rakauskas ir Jurgutis, susidėję nupirko saldumynų. Tai kad valgėm, tai valgėm, net širdis apsaldo!

Aš.

PHILADELPHIA, PA.

L. Vyčių 23-čia kuopa nuo pernykščio Seimo lig šiam laikui tiek nuveikė:

Įrengė 8 išvažiavimus su tautiniais žaislais ir pasikalbėjimais:

Vieną veikalą perstatė;

Įrengė vienas prakalbas;

Įrengė vieną balių su prakalbomis;

Organui “Vyčiai” paaukavo \$39.00;

Pilnai užsimokėjusių narių kuopa turėjo 30, nepilnai užsimokėjusių—11.

Moksleivių prie šios kuopos prigulėjo 3: J. Gudavičius—chemijos studentas, J. Borisas, J. Tamolinas—high school mokiniai.

Reikia paminėti, kad 23-čia kuopa turi savo basebolininkų, futbolininkų ir “Valley Ball” skyrius. Jaunimas smagiai lavinasi protiškaiai ir fiziškai ir jokios tamsios intekmės negali jo patraukti.

J. Ramonas,

23-čios kp. pirm.

EXTRA.

L. Vyčių Naujos Anglijos Apskritis nuo savo išvažiavimo, rengto liepos 4-tą dieną, gautą pelną jau persiuntė Vyčių Centrui del spaustuviės reikalo. Viso \$415.00.

Kaip paties išvažiavimo rengime, taip ir šitos sumos spaustuvei padaryme daugiausia pasidarbavo Lawrence Vyčių kuopa ir vietiniai veikėjai.

Jiems priguli organizacijos padėka ir pagarba!

CENTRO VALDYBA.

AHRON, OHIO.

Vyčių išvažiavimas.

Nežiurint, kad L. Vyčių 97-ta kuopa dar jaunutė, bet jau pajėgi.

Liepos 27 d. ji surengė puikų pikniką su programėliu iš dainų, žaidimų ir kitko. Pagelbon pribuvo tvirtai organizuota spēka—Cleveland L. Vyčių 25-ta kp., taip-gi ir pašalinių ypatų, kurie myli Vyčius.

Prisiartinus programui, pirmas vytis A. Žaliaudonis prakalbėjo keliais žodžiais, džiaugdamsis iš skaitlingo clevelandiečių atvykimo ir rėmimo Vyčių.

Toliaus L. Vyčių 25-ta kp. choras, vadovaujant V. Greičiui, dainavo keturias puikias dainas, ant galo 97-ta kp. Vyčių Vyrų Choras, vedamas K. Štaupo, dainavo porą dainų, kurios puikiai skambėjo. Gražiai pasilinksminta. Visi geriausiai įspudžiais išsiskirstė. Bravo, Akroniečiai, kad veikiate iš vieno!

Svečias.

Geriausias pasiskaitymas — tai didžiųjų ir mažųjų žmonių gyvenimo aprašymai, kuriuose aiškiai ir vienodai nupiešiama laimė ir nelaimė. Raštai su tėviškais pamokymais, kuriuose gero troškimas eina drauge su praktiška išminčia, taip-pat gerą daro intekmę į jaunus protus.

Svarbiausias žmogaus maistas — pienas ir suris, o taip-pat kviečių, avižų, rugių, miežių, kukuruzų ir ryžių grūdai ir riešutai. Šitie valgymai, vartojant su vaisiais, puikiausiai yra maistas.

RAMUS.

— Nei nepaisai nieko, turėdamas tiek skolų?
— O kas man apeina svetimų rūpesčiai.

TEISME.

Advokatas: Gerbiamas teisėjau! Jei gerai sau įsivaizdinsite, kad mano ginamasis prieš du metus išsilaužė koją, kad tris kartus buvo vedęs, kad buvo inpuolęs girtuoklystės paprotin, kad trečioji pati jį apgavo ir išmušė tris dantis, ir kad prie pastarosios vaggystės buvo sugautas,—prieisite prie įsitikinimo, kad šis žmogus nuolat buvo sekiojamas įvairių nelaimių.

IŠ GYVENIMO.

—Kodel, senut, taip esi šiandien mieguista?

— Ugi visą naktį nei akių negalėjau sumerkti, mat, sunus parvažiavo visai girtas, todėl bijojau, kad jis nuo degtinės neužsidegtų, o tada, neduok Dieve nuo jo galėtų lova ir paskui visas namas sudegti. Taip visą naktį ir sergėjau jį.

Ligonis (į daktarą): Ponuli, liepei man parodyti liežuvį — jau penkios minutės kaip laikau jį iškišęs, o Tamsta nei nepažiūrėjai...

Daktaras: Ir nereikia. Aš tik norėjau, kad sveikas man receptą berašant tylėtum.

DAR NESUDEGĖ.

Mauškė. Ickau, girdėjau, kad tavo krautuvėlė sudegė praeitą subatą. Ach, kokia nelaimė.

Ickė. Ui tiššš!... Netaip garsiai — ji da nesudegė, ji sudegs tik... sekančioj subatoj.

WAR TRADE BOARD SECTION.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ DAR NĖRA LEIDŽIAMAI
SIŪSTI "TO ORDER" SIUNTINIAIS.

Released by the Foreign Language Governmental
Information Service.

Valstijos Departamento Karės Pirklybos Bordo Skyrius praneša, kad nuo šio laiko prekės bus galima siūsti "to order" sulyg Special Export leidimų RAC-77 (W. T. B. R. 803, išleisto liepos 14, 1919) ir RAC-42 (W. T. B. R. 810, išleisto liepos 14, 1919.).

Muitų kolektoriams yra pranešta, kad nereikės gauti vardo asmens, kuriam prekės pavidamos, bet bus leista siūsti po viršminėtų Special Export Leidimu.

Prekių Siuntėjai norėdami pavesti "to order" siuntinius, kurie nėra aprubežiuoti viršminėtu Special Export leidimu, gali pareikalauti nuo Karės Pirklybos Bordo Skyriaus atskiro gabenimui leidimo, parodant ant aplikacijos, vietoje vardo asmens, kuriam prekės skiriamos, žodžius "to order".

Reguliacijos čia pažymėtos nėra pritaikomos visuose atsitikimuose, kur specialis pavidimas yra reikalaujama; butent:

(1) Pavidimas Amerikos Pašėpos Administracijai, Dancige, pervežimui į Lenkiją (War Board įstatymas 691, išleistas balandžio 11, 1919):

(2) Pavidimas Commerciale Szecho-Slovaque Komisijai, Hamburge, pervežimui į Czecho-Slovakiją (War Trade Board įstatymas 790 išleistas birželio 24, 1919);

(3) Visi pavidimai į Finlandiją, Lietuvą, Latvią ir Estoniją (War Trade Board įstatymas 690, išleistas vasario 11, 1919; 695, išleistas balandžio 14, 1919; ir 675, išleistas balandžio 1, 1919.).

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO VALDYBOS IR KUOPŲ ADRESAI.

Apskričio valdybos adresai.

Ig. Sakalauskas — pirmin.: 4031 So. Rockwell Str., Chicago, Ill.

Ona Deivikaitė — raštin.: 10731 Wabasa Ave., Roseland, Ill.

S. Šimulis — išdin.: 726 W. 18-th St., Chicago, Ill.

KUOPŲ ADRESAI (SUSINEŠIMUI).

4-tos kuopos: A. F. Augustinas, 717 19-th St., Chicago, Ill.

5-tos kuopos: Pranas Paliulis, 1645 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

8-tos kuopos: Ona Deivikaitė, 10731 Wabash Ave., Roseland, Ill.

13-tos kuopos: P. Jurgaičiūtė, 4637 So. Paulina St., Chicago, Ill.

14-tos kuopos: A. Krencius, 1420 So. 48th St., Cicero, Ill.

16-tos kuopos: E. Jovaišaitė, 3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.

24-tos kuopos: V. Alenčiukaitė, 2335 W. 23rd St., Chicago, Ill.

35-tos kuopos: J. Sorokas, 12201 Emerald Ave., West Pullman, Ill.

36-tos kuopos: O. Aušraitė, 4400 Mozart St., Chicago, Ill.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO
VALDYBOS ADRESAI.

Dvasiškas vad.: kun. M. J. Urbonas,
301 State St., Du Bois, Pa.

Pirmin.: A. Aleksis (Aleksandravičius),
180½ Cardoni Ave., Detroit, Mich.

Vice-Pirmin.: A. E. Petrauskaitė,
4 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Raštin.: V. Rukštalis,
151 Garfield Ave., Valparaiso, Ind.

Išdininkas: P. Baltutis,
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Iždo globėjai:

J. Vilimas, 3934 So. Rockwell St., Chicago, Ill.
S. Šimulis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.

Literatiškoji komisija:

Dr. J. J. Bielskis, 703 Fifteenth St., N. W.
Washington, D. C.

Pr. Juras, Kenrick Seminary, Webster Grove,
Mo.

L. Šimutis, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Navickas, Catholic University Apostolic M.
House, Washington, D. C.

V. Greičius, 8315 Bellevue Ave.

Turiny's "Vyčio" No. 8 | 65.

I. L. Vyčių Seimui. Redakcija.	1. pusl.
II. Lietuvos moksleivijos balsas į Am. visuomenę. " Lithuanios " Valdyba.	3 "
III. Seimo reikaluose. Seimo Rengimo Komisija.	4 "
IV. Jaunimas Lietuvoje. Kazys Pakštas.	5 "
V. Amerikos liet. katalikų jaunuomenei. Ateitininkų Centro Taryba.	8 "
VI. Advokato B. Mastausko raportas. Redakcija.	10 "
VII. p. Račkus sako puikias kalbas. X.	10 "
VIII. Cicilikų triksai. Redakcija.	10 "
IX. L. V. Ch. Apskr. inešimai ir sumanymai L. V. 7 Seimui.	11 "
X. Neturime jų. V. Rukštalis, C. R.	12 "
XI. Vargoninkų Seimas. A. J. Aleksis.	15 "
XII. Vakarai ant ežero keturių kantonų (Eilės). Maironis.	16 "
XIII. Kareivio mintys. Kar. J. A. Mickelūnas.	16 "
XIV. Jaunimas ir mokslas. Lašas.	17 "
XV. Ant saulės laidos (Eilės). Maironis.	18 "
XVI. Moteris ir prakilnumas. Matas.	19 "
XVII. Nakčia (Eilės). Naras.	20 "
XVIII. Močiutė—pasakų sakėja. Šešelis.	21 "
XIX. Sužeistas lietuvis. Stasys P. Jokubėlis.	22 "
XX. Iš Centro Raštinės:	
1. paaikškinimas; 2. klaidų pataisymas, nauji nariai. V. Rukštalis C. R.	26 "
XXI. Auksos "Vyčio" spaustuvės įsteigimui. Centro Valdyba.	27 "
XXII. Kas jaunimo veikiama (korespondencijos):	
1. Chicago, Ill.; 2. Cleveland, Ohio; 3. Philadelphia, Pa.; 4. Westville, Ill.;	
5. Rochester, N. Y.; 6. Westville, Ill.; 7. Philadelphia, Pa.	28 "
Paveikslai:	
1. Lietuvos Vyčiai laukuose ties Kaunu; 2. Vyčiai lavinasi; 3. Vytės	
Kauno kalnuose; 4. Vyčiai — žvalgai; 5. L. Vyčių 38-ta kuopa, Ke-	
mosha, Wis.; 6. a. a. karininkai: Pr. Žmuidinas; Jonas Vaitekunas; Ka-	
zys Savickas; Jurgis Kreivis; Julius A. Būžaila; Mykolas Gončauskas;	
12. Lietuvos Karininkai; 13. L. Vyčių 60-ta kuopa Kewanee, Ill.; a.	
a. Leonas Pleškauskas.	

"VYTIS,"